

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.10, §5.
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 9 mei 2014, artikel 13, §3, artikel 17, §3, eerste lid, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 18, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 25, §1, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 27, §3, eerste lid, ingevoegd bij decreet van 19 juli 2002 en artikel 28, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid.
- Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.2, 6.5.1 en 6.5.3, tweede en derde lid, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De Vlaamse Regering keurde op 3 september 2021 de startnota goed voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.
- Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 5 oktober 2021 tot en met 3 december 2021. Het publiek participatiemoment werd online georganiseerd op 21 oktober 2021 voor de ruime bevolking. Er werden daarnaast twee online infomomenten georganiseerd: op 14 oktober 2021 voor de landbouwers in het plangebied en op 18 oktober 2021 voor de middenveldorganisaties. Er werden 36 inspraakreacties ontvangen, waarvan 14 adviezen door volgende instanties: Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening-Onroerend Erfgoed (SARO), Nieuwerkerken, Herk-de-Stad, provincie Limburg, MINA-raad, Agentschap Wonen-Vlaanderen, Fluxys, Sport Vlaanderen, NMBS, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Wegen en Verkeer, Agentschap Onroerend Erfgoed, Vlaamse Milieumaatschappij, Toerisme Vlaanderen.

- Over de startnota werd een publieke consultatie georganiseerd van 5 oktober 2021 tot en met 3 december 2021. Het publiek participatiemoment werd online georganiseerd op 21 oktober 2021 voor de ruime bevolking. Er werden online infomomenten georganiseerd: op 14 oktober 2021 voor de landbouwers en op 18 oktober 2021 voor de middenveldorganisaties. Er werden 36 inspraakreacties ontvangen, waarvan 14 adviezen: de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening-Onroerend Erfgoed (SARO), Nieuwerkerken, Herk-de-Stad, provincie Limburg, de MINA-raad, het Agentschap Wonen-Vlaanderen, Fluxys, Sport Vlaanderen, de NMBS, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Wegen en Verkeer, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de Vlaamse Milieumaatschappij en Toerisme Vlaanderen.
- Na de publieke consultatie over de startnota is een scopingnota en procesnota 2 opgemaakt. De scopingnota en procesnota 2 werden gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos' is gehouden op 10 november 2023. Van de plenaire vergadering is een verslag opgemaakt dat de schriftelijke adviezen bevat van de provincie Limburg Waterbeheer, provincie Limburg (Deputatie), Hasselt, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Onroerend Erfgoed, Toerisme Vlaanderen, het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, de NMBS, de Vlaamse Milieumaatschappij, Sport Vlaanderen, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), De Vlaamse Waterweg NV en Fluxys.
- De Vlaamse Regering stelde het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast op 4 juli 2025.
- De Vlaamse Regering kondigde het openbaar onderzoek over het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan in het Belgisch Staatsblad en drie nationale kranten en met een radiobericht.
- Het openbaar onderzoek over het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos' vond plaats van 16 september 2026 tot en met 14 november 2026.
- Er werden 550 inspraakreacties ontvangen waaronder adviezen van de provincie Limburg - dienst waterlopen, Watering De Herk, Nieuwerkerken, Hasselt, De Vlaamse Milieumaatschappij, De Lijn, Toerisme Vlaanderen, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de NMBS, Fluxys, INFRABEL en het Agentschap Wegen en Verkeer.
- De Vlaamse Regering besliste op 24 april 2026, op verzoek van het Departement Omgeving, om te goedkeuringstermijn voor definitieve vaststelling te verlengen met 60 dagen.
- Het Vlaams Expertisecentrum m.e.r. van het Departement Omgeving beoordeelde de kwaliteit van het milieueffectenrapport op 26 mei 2026.
- De Vlaamse Regering keurde op 19 juni 2026 het besluit houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos' principieel goed. De Raad van State werd vervolgens om advies gevraagd.

- Het advies 79.629/1 van de Raad van state, gegeven op 1 juli 2026, overeenkomstig artikel 84, § 5, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- In het bindend deel van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt het Vlaams Gewest opgedragen de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur af te bakenen in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.
- De Vlaamse Regering heeft op 7 december 2001 beslist de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen. Voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan vormt een onderdeel van de tweede fase van de afbakening.
- Doelstellingen van het plan zijn: het versterken van de bosstructuur door het beschermen, uitbreiden en verbinden van bosfragmenten tot een aaneengesloten, samenhangend boslandschap; het vrijwaren van ruimte voor grondgebonden beroepslandbouw; het versterken van de natuurlijke structuur; het samenvoegen van VEN-gebieden tot één geheel; het vrijwaren van landschappelijk waardevolle gebieden en erfgoedwaarden (o.a. bocagelandschap); het afstemmen van de ontwikkelingsmogelijkheden van recreatieve voorzieningen op de randvoorwaarden en de doelstellingen vanuit de natuurlijke en agrarische structuur.
- Het ruimtelijk uitvoeringsplan voert de noodzakelijke herbestemmingen door om deze plandoelstellingen te realiseren. De toelichting en motivering van de concrete planopties is opgenomen in de toelichtingsnota.

Hierna wordt ingegaan op de resultaten van het openbaar onderzoek, de ontvangen adviezen, opmerkingen en bezwaren en op de aanpassingen die worden doorgevoerd ten opzichte van het ontwerpplan. De adviezen, opmerkingen en bezwaren zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd. Vervolgens wordt aangegeven hoe de Vlaamse Regering omgaat met deze opmerkingen. De behandeling moet in zijn samenhang worden gelezen.

In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de adviezen, bezwaren en opmerkingen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De adviezen, bezwaren en opmerkingen worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben. In functie van de leesbaarheid werden bij de behandeling de verschillende adviezen, bezwaren en opmerkingen opgedeeld in onderwerpen en thema's. Er worden 18 onderwerpen onderscheiden. De behandeling van de adviezen, bezwaren en opmerkingen volgens deze onderwerpen en thema's moeten steeds in samenhang met elkaar worden gelezen. De inhoud van de adviezen, bezwaren en opmerkingen worden in een kader geplaatst en krijgen een volgnummer. Dit volgnummer wordt gegeven in functie van de leesbaarheid en om in de verwerking van adviezen, bezwaren en opmerkingen naar relevante passages uit de verwerking van andere adviezen, bezwaren en opmerkingen te kunnen verwijzen. De adviezen, bezwaren en opmerkingen over een bepaald onderwerp die aanleiding geven tot een aanpassing worden eerst behandeld. Daarna volgen de adviezen, bezwaren en opmerkingen die geen aanleiding geven tot een aanpassing.

1 Algemene adviezen, bezwaren en opmerkingen

- 1.1 Hasselt merkt een fout op in bijlage II waar in het voorschrift onder artikel 5.2 niet overeenkomt met de tekst van dat voorschrift zoals aangegeven in de toelichtingsnota (bijlage III) en deels dezelfde is als die van artikel 5.3 en vraagt de tekst in bijlage II te corrigeren.

De Vlaamse Regering bevestigt deze opmerking terecht is en corrigeert artikel 5.2 van de stedenbouwkundige voorschriften, opgenomen als bijlage II.

- 1.2 In een aantal adviezen en opmerkingen wordt een gunstig advies geformuleerd over het ontwerpplan. Een aantal bezwaarindieners geven aan principieel tegen het planvoorstel te zijn, zonder specifieke motivatie of gebiedsgerichte bezwaren.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze bezwaren, adviezen en inspraakreacties. Deze adviezen, bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- 1.3 Het Agentschap Wegen en Verkeer vraagt om delen van het openbaar domein van de gewestweg N739 Stevoortse Kiezel niet op te nemen binnen de agrarische bestemmingen van het plan omdat dit de functie en de werking van het openbaar domein van het gewestplan zou hypothekeren. Het Agentschap Wegen en Verkeer vraagt om in de stedenbouwkundige voorschriften van alle bestemmingen die grenzen aan de autosnelweg en aan de gewestwegen op te nemen dat infrastructuurwerken met aanhorigheden ten behoeve van het beheer en toekomstige uitbreiding/aanpassing van het gewestdomein en autosnelwegdomein toegelaten zijn.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de vergunningsmogelijkheden in functie van aanpassingen aan bestaande openbare wegen decretaal geregeld zijn via artikel 4.4.7 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening m.b.t. de handelingen van algemeen belang. Het is daarom niet nodig of nuttig alle bestaande wegen uit te sluiten uit het agrarisch gebied of telkens bepalingen over de toegelaten handelingen aan openbare wegen op te nemen in alle stedenbouwkundige voorschriften. De N739 op het gewestplan maakt evenzeer deel uit van de agrarische bestemming.

Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

- 1.4 De eigenaar van een perceel dat herbestemd wordt van agrarisch gebied naar natuurgebied geeft aan dat zijn perceel op het register met percelen die in aanmerking komen voor een compensatie slechts deels is aangeduid en vraagt een compensatie voor het volledige perceel.

De Vlaamse regering antwoordt dat het register slechts een indicatief karakter heeft en geen afbreuk doet aan de mogelijkheden die eigenaars of gebruikers hebben om in de decretaal bepaalde gevallen een aanspraak op vergoeding te kunnen maken. Dit bezwaar is in wezen een kritiek op de geldende decretale regelingen inzake compenserende vergoedingen (die o.a. als voorwaarde stellen dat het perceel in het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar waarin het RUP definitief wordt vastgesteld geregistreerd is in het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem van de landbouwadministratie) die niet binnen het kader van de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan geregeld worden.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

1.5 Een aantal bezwaarindieners stellen dat de aankondigingen van het openbaar onderzoek niet volgens de decretale procedure is gebeurd.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de aankondiging gebeurde volgens de bepalingen van artikel 2.2.10 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en artikel 6 van het uitvoeringsbesluit over het geïntegreerd planningsproces.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

1.6 Een bezwaarindiener heeft opmerkingen op de wijze waarop de natuurinspectiediensten in het gebied te werk zouden gaan.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerkingen en antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan de werking van de natuurinspectiediensten niet regelt.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de mogelijkheden voor landbouw, natuur en bos

- 2.1 Een aantal bezwaarindieners menen dat de stedenbouwkundige voorschriften voor bosgebied tegenstrijdig zijn omdat het voorschrift enerzijds stelt dat het gebied bestemd is voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van bos en anderzijds ook alle handelingen in functie van natuurontwikkeling toelaat, wat véél ruimer is dan bos en waardoor er onduidelijk zou zijn welke functie primeert; dat de voorwaarde dat dit slechts toegelaten is voor zover de bestaande bossen niet in het gedrang komen en aldus onvoldoende duidelijk is wat voorrang heeft en het dus volgens de bezwaarindieners in strijd zou zijn met de doelstelling van het plan om bos te willen realiseren; om die reden vragen de bezwaarindieners deze percelen niet als bosgebied op te nemen en uit het plan te laten of te herbestemmen als 'openruimtegebied' of 'landbouw met natuurverweving', waarbij het bestaande onbebost karakter behouden kan blijven.

De Vlaamse Regering antwoordt dat in de toelichting bij het voorschrift voor de bestemming bosgebied is aangegeven dat in deze gebieden bosuitbreiding mogelijk is. Binnen bossen kunnen ook open plekken voorkomen en binnen deze bestemming zijn ook andere natuurtypes mogelijk voor zover dat het behoud of de ontwikkeling van de bosstructuur niet wezenlijk in het gedrang brengt. Deze bestemming en de stedenbouwkundige voorschriften moeten dus geïnterpreteerd worden als een gebied dat in hoofdzaak bestemd wordt voor het behoud van bos en bosuitbreiding, met de mogelijkheid om in ondergeschikte orde en dus in beperktere mate ook andere (open) natuurtypes te realiseren. De bestemming bosgebied is toegewezen aan de categorie van gebiedsaanduiding 'bos' in de zin van artikel 2.2.6 §2 van de VCRO waarin gesteld is dat deze gebieden 'in hoofdzaak' bestemd zijn voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van bos. De bepaling 'in hoofdzaak' impliceert geenszins dat een gebied 'uitsluitend' of 'exclusief' bestemd is voor bos, noch dat het onmogelijk zou zijn om andere functies in bepaalde en mindere mate dan bos toe te laten en ook niet dat op elk perceel binnen het bosgebied volledig en uitsluitend bos moet voorkomen of mogelijk is. Het gebied is dus 'hoofdzakelijk' bestemd voor bos waarbij voorzien wordt dat de oppervlakte bos verhoudingsgewijs het grootste aandeel binnen de totaliteit van het als bosgebied bestemde gebied zal innemen, wat neven- of bijzaken die een kleiner aandeel innemen dus niet uitsluit. Dit impliceert dus niet dat handelingen in functie van andere natuur- en landschapselementen per definitie in strijd zouden zijn met de bestemming. Voor de volledigheid en duidelijkheid wordt, in navolging van deze opmerkingen, het stedenbouwkundig voorschrift aangevuld en verduidelijkt waarbij uitdrukkelijk aangegeven wordt dat het gebied 'in hoofdzaak' bestemd wordt voor behoud, herstel en ontwikkeling van bos en dat handelingen die nodig of nuttig zijn voor het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden slechts toegelaten zijn voor zover aangetoond wordt dat dit het behoud of het realiseren van een ruimtelijk-functioneel samenhangende bosstructuur niet in het gedrang brengt. Het is dus niet onmogelijk is om binnen één bestemming handelingen in functie van meerdere functies toe te laten of om aan bepaalde toegelaten handelingen randvoorwaarden gekoppeld worden. Daarmee wordt de vermeende onduidelijkheid of tegenstrijdigheid in de stedenbouwkundige voorschriften weggewerkt. De vermeende tegenstrijdigheid vormt op zich géén motivering om te concluderen dat deze gebieden dan beter niet als bosgebied maar als agrarisch gebied met natuurverweving of openruimtegebied bestemd

zouden moeten worden. De Vlaamse Regering blijft dus opteren voor een bestemming bosgebied, maar verduidelijkt de stedenbouwkundige voorschriften.

Deze bezwaren geven aanleiding tot een verduidelijking in artikel 7 van de stedenbouwkundige voorschriften, opgenomen als bijlage II.

2.2 Een aantal bezwaarindieners menen dat het voorgesteld plan een onvoldoende samenhangende bosstructuur realiseert en vragen om het plan aan te passen zodat de verschillende bosgebieden effectief met elkaar verbonden worden én er effectieve verbindingen met de bos- en natuurgebieden in de vallei van de Herk (Gasterbos, bossen bij de Herkkanthoeve, Aan Monnikshof...) en het natuurgebied Tommelen gemaakt worden; dat de voorgestelde oppervlaktes voor bosuitbreiding te beperkt zijn en er voor de Herkendrodebossen eerder gestreefd zou moeten worden naar een bosuitbreiding van ca. 200 ha dan de voorgestelde 135 ha. Een aantal andere bezwaarindieners verzetten zich tegen de voorgestelde bosuitbreidingen en bijkomende natuur- en bosgebieden in gebieden die actueel een agrarische bestemming hebben of in landbouwgebruik zijn; menen dat er een onevenwicht is tussen landbouw en natuur ten nadele van landbouw; pleiten voor het behoud van de bestaande landbouwgebieden en dringen er op aan het beleid dat gericht is op het herbestemmen van agrarisch gebied naar natuur- of bosgebied niet verder te zetten en alle gebieden die actueel in landbouwgebruik zijn ook als agrarisch gebied te behouden. Een aantal bezwaarindieners menen dat de impact van de voorgestelde bosuitbreiding om de bestaande land- en tuinbouw te groot is en vinden dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de impact van het plan op de economische leefbaarheid van een aantal landbouwbedrijven; dat het plan onvoldoende toekomstmogelijkheden voor de beroepslandbouw in de regio biedt en dat onvoldoende invulling geeft aan de plandoelstellingen inzake landbouw.

De Vlaamse Regering verwijst naar de toelichtingsnota, opgenomen als bijlage IIIa waarin de planopties toegelicht zijn en gemotiveerd worden. De ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur opgemaakt worden conform de richtinggevende en bij decreet bekrachtigde bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en de bepalingen van het natuurdecreet. Het opstarten van geïntegreerde planningsprocessen en het vaststellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen is een bevoegdheid van de Vlaamse Regering. In de bindende bepalingen van het RSV is bepaald dat de oppervlakte bestemd als agrarisch gebied zal afnemen en de oppervlakte bestemd voor natuur en bos moet toenemen. Voorafgaand aan de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan is een gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos opgemaakt waarin de noden, belangen, knelpunten en potenties gelijktijdig ten opzichte van elkaar zijn afgewogen op basis van de ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven van het RSV. Bij de opmaak van deze ruimtelijke visie is op basis van de kenmerken van het fysisch systeem en de landschappelijke structuren een gewenste natuurlijke en agrarische structuur uitgetekend waarbij enerzijds aangegeven is welke ruimtelijk functioneel samenhangende agrarische gebieden op lange termijn kansen hebben en gevrijwaard blijven voor de beroepslandbouw en anderzijds in welke gebieden een uitbreiding van de oppervlakte natuur- en bosgebied nodig is om tot een ruimtelijk ecologisch functionerende en samenhangende natuur- en bosstructuur te komen. Het resultaat van deze afweging resulteerde in een bepaald evenwicht op basis waarvan de beleidskeuze is gemaakt om in hoofdzaak in te zetten op het behoud en herstel van de historische bosstructuur van de Herkendrodebossen met daarrond een aantal ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden die gevrijwaard blijven voor de beroepslandbouw

met het behoud van de daarin aanwezige verspreid gelegen kleinere bossen. Het plan voorziet daarnaast in een aantal natuurverwevingsgebieden waar landbouw, natuur en bos nevensgeschikte functies zijn en een stimulerend beleid gevoerd kan worden voor het versterken van de natuurwaarde zonder bijkomende randvoorwaarden op te leggen aan het actuele agrarisch gebruik. Het afbakenen van de gebieden voor bosuitbreiding gebeurde zorgvuldig en met oog voor het landbouwkundig belang van deze gebieden. Ten aanzien van het bestaande landbouwgebruik gelden in de gebieden die herbestemd worden naar natuur- of bosgebied via het mestdecreet ruime overgangsbepalingen, zodat onder meer het huidige landbouwgebruik op akkers en intensieve graslanden nog gedurende twee generaties zonder bemestingsbeperkingen verder gezet kan worden. Er geldt een vrijstelling van het bemestingsverbod voor huiskavels van landbouwbedrijven. Voor landbouwgebruikers die gebruiksbeperkingen opgelegd krijgen als gevolg van de bestemmingswijziging naar natuur- of bosgebied zijn compenserende vergoedingen voorzien. Er is een flankerend grondbeleid opgezet waarbij getracht wordt landbouwers geschikte ruilgrond aan te bieden. Eigenaars kunnen krachtens artikel 2.4.10 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van het Vlaams Gewest de verwerving van hun onroerend goed eisen (koopplicht) indien de leefbaarheid van de bestaande bedrijfsvoering door de bestemmingswijzigingen ernstig in het gedrang zou komen. De bekommernis om de impact op de functie landbouw te beperken is in voldoende mate in het planningsproces aan bod gekomen. Op basis van deze elementen beslist de Vlaamse Regering om de ruimtelijke principes en globale evenwichten zoals vervat in de gebiedsgericht en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Haspengouw-Voeren is uitgewerkt te bekrachtigen als basis voor de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan. Voor het overige neemt de Vlaamse Regering akte van alle principiële en verder niet gespecificeerde of gemotiveerde bezwaren.

Deze algemene en principiële bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.3 Een aantal bezwaarindieners menen dat het bosgebied een minder grillige vorm moet hebben om de nadelige randeffecten te beperken.

De Vlaamse Regering erkent dat de vorm van de bosstructuur niet overal rechtlijnig is en op een aantal locaties percelen met een agrarische bestemming opgenomen zijn die aan meerdere zijden grenzen aan een bestemming bosgebied. Het gaat evenwel steeds om zeer grote landbouwpercelen gaat die op zich in voldoende mate ruimtelijk-functioneel aansluiten bij een samenhangend agrarisch gebied. De voorgestelde configuratie leidt wél in voldoende mate tot een robuuste aangesloten boskern waar voor het geheel geldt dat de vormindex, de verhouding tussen perimeter en oppervlakte, wel van die aard is om te stellen dat tot een voldoende gebufferde boskern bekomen kan worden. De voorgestelde grote boskern is doorgaans overal breder dan 200 meter, wat in de wetenschappelijke literatuur doorgaans als ondergrens gehanteerd wordt. Die verhouding is niet van die aard dat de voorgestelde bosstructuur als te versnipperd beschouwd moet worden of geconcludeerd kan worden dat de randzones overheersen ten opzichte van hetgeen als ecologisch goed gebufferde kernoppervlakte beschouwd kan worden. De voorgestelde bestemmingen maken in ieder geval een zeer significante verhoging van de ecologisch robuustheid mogelijk ten opzichte van de bestaande feitelijke en juridische toestand die uit niet met elkaar verbonden kleinere boskernen bestaat. Binnen de discipline biodiversiteit van de milieueffectrapportage zijn ook géén specifieke aanbevelingen geformuleerd over het aanpassen van de voorgestelde configuratie. Er is een bepaald evenwicht bereikt waarbij enerzijds gestreefd is naar een zo robuust mogelijke boskern

met zo weinig mogelijk randeffecten, maar tegelijk ook aandacht is voor het behoud van voor landbouwbedrijven belangrijke, samenhangende gehelen agrarisch gebied.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.4 Een aantal bezwaarindieners vragen om het aspect 'oeverzones' mee op te nemen in het plan en meent dat daarvoor aangewezen is om de handelingen die in de agrarische gebieden met overdruk natuurverweving toegelaten zijn ook toe te laten in alle andere agrarische gebieden; om de natuurontwikkelingszones langs waterlopen uit het BPA 135 "Herkenrodebossen en omgeving" te hernemen in het RUP omdat ze o.a. voor het tegengaan van nutriëntenafspoeling essentieel zouden zijn.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan de aanduiding van oeverzones niet regelt maar oeverzones van rechtswege geregeld zijn via het decreet Integraal Waterbeleid. Het decreet bepaalt dat de oeverzone van elk oppervlaktewaterlichaam, met uitzondering van de waterwegen, ten minste de taluds ervan omvat. Artikel 1.3.2.2 van het decreet legt randvoorwaarden op aan bemesting en pesticidengebruik binnen bepaalde afstanden landinwaarts van het talud. Als er met het oog op de natuurlijke werking van watersystemen of het natuurbehoud, of de bescherming tegen erosie of inspoeling van sedimenten, pesticiden of meststoffen, een bredere oeverzone nodig is, dan kan die via een specifieke procedure, voorzien in het decreet Integraal Waterbeleid, op gemotiveerde wijze afgebakend worden. Binnen alle agrarische bestemmingen zijn in voldoende mate handelingen in functie het behoud en herstel van de structuurkenmerken van beeksystemen en de waterkwaliteit toegelaten via de artikels 1.3, 2.2 en 3.2. Rekening houdende met de reeds geldende bepalingen van artikel 1.3.2.2 van het decreet Integraal Waterbeleid is het hernemen van de aanduiding van de natuurontwikkelingsstroken uit het BPA in functie van het tegengaan van nutriëntenafspoeling niet nodig of nuttig en is het niet aangewezen de stroken langs deze specifieke waterlopen doorheen het agrarisch gebied als natuurontwikkelingszone te bestemmen.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.5 Een aantal bezwaarindieners vragen om binnen de agrarische gebieden met overdruk natuurverwevingsgebieden géén beleid te voeren gericht op het versterken van de ecologische infrastructuur of het bufferen van de bossen. Ze stellen dat dergelijk streven verder zou gaan dan wat in de stedenbouwkundige voorschriften voorzien is en waarin enkel gesteld is dat 'natuurontwikkeling toegelaten'. Men tekent bezwaar aan tegen het stedenbouwkundig voorschrift dat stelt dat landbouw, natuur en bos 'nevengeschied' zijn in de gebieden met overdruk natuurverwevingsgebied.

De Vlaamse Regering antwoordt dat conform de bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) een deel van de gebieden van de agrarische structuur gedifferentieerd wordt als natuurverwevingsgebied waar landbouw, natuur en bos nevengeschied zijn. Deze gebieden behoren zowel tot de natuurlijke als tot de agrarische structuur. De afbakening van de gebieden van de natuurlijke structuur in ruimtelijke uitvoeringsplannen is volgens het RSV niet uitsluitend gericht op de begrenzing van gebieden waar de natuurfunctie gebiedsdekkend en als hoofdfunctie aanwezig is. De afbakening is wel gericht op een ruimtelijk-functionele begrenzing van gebieden waar - vanuit ruimtelijke ordening - beleidsmatige garanties kunnen worden gegeven voor de realisatie van doelstellingen geformuleerd voor de natuurlijke structuur, in het bijzonder

de versterking van de interne samenhang tussen de onderdelen van de natuurlijke structuur. Daarnaast geeft het natuurdecreet aan dat binnen de natuurverwevingsgebieden de overheid zorg draagt voor de aanwezige natuurwaarden en maatregelen neemt ter bevordering van die natuurwaarden, alsook stimulerende maatregelen neemt ter bevordering van de biologische diversiteit. Ten aanzien van eigenaars en gebruikers worden slechts stimulerende maatregelen genomen. De opties van het ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos' zijn wat betreft deze natuurverwevingsgebied conform de bepalingen van het RSV en het natuurdecreet. Deze bezwaren vormen dus in wezen een kritiek op de definities en bepalingen van het RSV en het natuurdecreet.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.6 Een aantal bezwaarindieners menen dat het herbestemmen van agrarische gebieden naar natuur- of bosgebied niet aangewezen is omdat dat de voedselvoorziening in het gedrang zou brengen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen garanderen dat er 750.000 ha in Vlaanderen als agrarisch gebied bestemd zal blijven en dat daarbinnen meer dan voldoende ruimte blijft voor de beroepslandbouw die actueel in Vlaanderen een netto areaal van ca. 620.000 ha cultuurgrond bewerkt wat overeenkomt met 45% van de totale grondoppervlakte van het Vlaams Gewest. Het huidige geïndustrialiseerd landbouw- en voedselsysteem is sterk ingebed in een internationale context met inputs vanuit andere werelddelen en in- en uitvoer van voedsel. In Vlaanderen wordt meer voedsel geproduceerd dan er geconsumeerd wordt en Vlaanderen is een netto-exporteur van agrarische producten. Wereldwijd, en zeker ook in Vlaanderen, worden (te) veel dierlijke eiwitten geproduceerd en geconsumeerd worden. De productie van dierlijke eiwitten vergt veel ruimte en dit landgebruik heeft ook negatieve effecten op het klimaat en de biodiversiteit. Omwille van de klimaatimpact, het verlies aan biodiversiteit en de impact op de menselijke gezondheid wordt een beleid gevoerd gericht op het verminderen van de productie van dierlijk eiwit en daarvoor wordt beleidsmatig binnen de Vlaamse voedselstrategie ingezet op de zgn. 'eiwitshift'. De Vlaamse eiwitstrategie 2021-2030 streeft naar een verhouding waarbij tegen 2030 60% van de eiwitbehoefte ingevuld wordt door plantaardige eiwitbronnen in plaats van 60% via dierlijke eiwitbronnen nu. Deze shift naar meer plantaardige productie leidt tot een kleinere veestapel en kleinere ruimtebehoefte voor voedselproductie in Vlaanderen. Op basis van deze elementen kan geenszins geconcludeerd worden dat de afname van de oppervlakte bestemd voor landbouw binnen voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan en binnen de marges van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de voedselvoorziening in het gedrang zou brengen.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.7 Een aantal bezwaarindieners stellen dat het ruimtelijk uitvoeringsplan rechtsonzekerheid creëert omdat landbouwers niet zouden weten welke invloed de bijkomende natuur- en bosgebieden hebben op de hun vergunningsmogelijkheden in de toekomst. Ze stellen dat de bestaande landbouwbedrijven niet in hun ontwikkeling geremd mogen worden. In bezwaren en adviezen verzet men zich tegen elke uitbreiding van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) zolang er geen beoordelingskader is.

De Vlaamse Regering antwoordt dat niet akkoord gegaan kan worden met de principiële vraag om géén bijkomende natuur- of bosgebieden of gebieden met overdruk grote eenheid natuur als onderdeel van het VEN te bestemmen in de nabijheid van landbouwbedrijven en verwijst naar de plandoelstellingen. De uitbreiding van de aanduiding van het Vlaams Ecologisch Netwerk en de afbakening van bijkomende natuur- en bosgebieden binnen voorliggend plan geeft uitvoering aan de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het natuurdecreet en het is niet onredelijk ten aanzien van bedrijfsactiviteiten in agrarische gebieden te stellen dat deze bedrijfsactiviteiten geen aanleiding mogen geven tot onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in de natuurgebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk zoals in artikel 26bis van het natuurdecreet is bepaald. De afweging van verschillende maatschappelijke belangen impliceert niet dat er geen randvoorwaarden aan de ontwikkeling van economische activiteiten gesteld kunnen worden in het licht van de duurzame instandhouding van ecosystemen of dat het algemeen belang van het behoud en herstel van ecosystemen ondergeschikt zou moeten zijn aan private economische belangen. Ook in de bestaande planologisch-juridische toestand bij de vergunningverlening in de agrarische gebieden in en in de omgeving van het plangebied moet op basis van de geldende regels rekening gehouden worden met de mogelijke impact op de Natura 2000-gebieden en de reeds afgebakende gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Deze bezwaren vormen in wezen een kritiek op de bepalingen van artikel 26bis van het natuurdecreet, die stelt dat een overheid geen toestemming of vergunning mag verlenen voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken en heeft dus geen betrekking op het voorliggend plan. Dergelijke kritiek geen reden kan zijn om in een ruimtelijk uitvoeringsplan te verzaken aan de decretale bepalingen die de afbakening van een Vlaams Ecologisch Netwerk en de afbakening van bijkomende natuur- en bosgebieden opleggen. De Vlaamse Regering keurde bovendien op 10 januari 2024 een besluit goed over de beoordeling van de mogelijke onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het Vlaams Ecologisch Netwerk dat verdere verduidelijking geeft aan de bepalingen van artikel 26bis van het natuurdecreet. De mogelijke effecten van de aanduiding van bijkomende natuur- en bosgebieden en gebied van het VEN op bedrijven in het plan-MER zijn in voldoende mate beschreven onder de discipline 'mens' en dit element is voldoende aan bod is gekomen in de afweging van de verschillende maatschappelijke behoeften zoals opgenomen in de toelichtingsnota die opgenomen is als bijlage IIIa. Deze mogelijke effecten zijn bovendien mee in overweging genomen bij de opmaak van dit plan door de uitbreiding van het bestaande VEN te beperken tot de boskern rond de Herkendrodebossen die in belangrijke mate reeds aangeduid is als grote eenheid natuur binnen de eerste fase van de VEN-afbakening in 2003. Daarom wordt niet ingegaan op de adviezen, bezwaren en opmerkingen waarin wordt gepleit om alle onderdelen van de te ontwikkelen groot aaneengesloten boskern op te nemen binnen het VEN.

Deze adviezen, bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.8 Een landbouwer tekent bezwaar aan tegen de herbestemming van agrarisch gebied naar bosgebied voor percelen die hij gebruikt omdat hij daardoor niet langer gebruik zou kunnen maken van ecoregelingen voor het inzaaien van eenjarige teelten die voordeel opleveren voor biodiversiteit, klimaat en natuur op een aantal akkerbouwpercelen en dus minder subsidies zou ontvangen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het afsluiten van dergelijke ecoregelingen op zich niet gekoppeld is aan bepaalde ruimtelijke bestemmingen. Het al dan niet kunnen ontvangen van subsidies voor het inzaaien van bepaalde gewassen vormt op zich geen bepalend of onderscheidend element in de ruimtelijke afweging en motivering van de voorgestelde bestemming. De Vlaamse Regering verwijst naar de plandoelstellingen zoals opgenomen in de toelichtingsnota die de basis vormen voor de opties over de bestemmingswijzigingen in het plan.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.9 Een aantal bezwaarindieners beweren dat het omvormen van productieve landbouwgronden naar natuur- of bosgebied zal leiden tot minder opname van CO₂ uit de atmosfeer en het voorgestelde plan daardoor een negatief effect zou hebben op de klimaatdoelstellingen; dat graslanden en akkers evenveel CO₂ zouden oplaan in de bodem als bos; dat vleesveebedrijven die doorgaans graslanden extensiever beheren, benadeeld worden ten opzichte van intensievere bedrijven en dat als deze bedrijven als gevolg van de voorgestelde herbestemmingen hun activiteiten stopzetten dat eveneens leidt tot minder opname van CO₂ in de bodem.

De Vlaamse Regering verwijst naar de plandoelstellingen en antwoordt dat herbestemmingen van agrarisch gebied naar natuurgebied in eerste instantie niet gemotiveerd zijn vanuit doelstellingen inzake het verminderen van de CO₂-uitstoot of het verhogen van de CO₂-opslag, maar vanuit de doelstellingen inzake biodiversiteitbehoud. Binnen het klimaatbeleid is het vooral nodig de uitstoot van CO₂ te verminderen en de bezwaarindieners maken abstractie van de uitstoot die gekoppeld is aan de landbouwproductie die in vele mate de capaciteit om koolstof vast te leggen in bodem en gewassen van landbouwteelten overstijgt. De stelling dat productieve landbouwgronden meer koolstof uit de atmosfeer halen dan natuurgebieden is zeer ongenueanceerd en zeker niet algemeen geldig gezien het belang van factoren zoals het landgebruikstype (teelt, vegetatie), het beheer, de bodemkenmerken en de grondwaterstanden. Uit de bodemkoolstofmonitoringsgegevens blijkt dat organische koolstofopslag in de bodem veel groter is bij permanente graslanden en bossen en dan bij akkerbouw. De koolstofopslag in eenjarige vegetaties en landbouwgewassen is tijdelijk en het grootste deel komt na afbraak opnieuw in de atmosfeer en het gaat dus niet om een vorm van duurzame koolstofvastlegging. De koolstofopslag in biodiverse graslanden is hoger en neemt sneller toe dan in minder biodiverse graslanden. Op basis van het gegeven van de vrijheid van teeltkeuze in agrarisch gebied en het gegeven dat in de te naar bosgebied te herbestemmen zones in belangrijke mate akkerbouw- of veevoedergewassen geteeld worden, kan de stelling dat het behoud van de productieve landbouwgronden in de gebieden die herbestemd worden veel meer zouden bijdragen aan de daling van CO₂ in de atmosfeer of dat natuurontwikkeling de koolstofopname vermindert, bijgevolg niet onderbouwd worden. De stelling dat de herbestemming tot minder CO₂-opslag zou leiden strookt in het algemeen niet met de wetenschappelijk onderbouwde inzichten van het Vlaams LULUCF-beleid. In het hoofdstuk 7 over de Klimaatreflex van het plan-MER wordt geoordeeld dat het plan geen negatieve klimaateffecten genereert. In bijlage 5 van het plan-MER wordt inzicht gegeven in de gemiddelde koolstofopslag per landgebruikstype. Daaruit kan geenszins worden geconcludeerd dat het omvormen van productieve

landbouwgronden naar natuur- of bosgebied per definitie zou leiden tot minder opname van CO₂ in de bodem, integendeel. Het plan viseert op zich géén vleesveebedrijven en het type bedrijf dat actueel gebruik maakt van de gronden die herbestemd worden naar natuur- of bosgebied is op zich geen element in de ruimtelijke afweging. Op basis van deze elementen kan gesteld kan worden dat de bezwaarindieners de koolstofproblematiek niet correct aangeven.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.10 Een aantal bezwaarindieners vragen aan het Vlaams Gewest om géén gronden in agrarisch gebied aan te kopen of subsidies te verlenen voor de aankoop van gronden in agrarisch gebied in functie van de realisatie van natuur of bos.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vragen en antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan het aankoop- en subsidiebeleid binnen de agrarische gebieden niet regelt.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.11 Een aantal bezwaarindieners formuleren opmerkingen op het aankoopbeleid van het Vlaams Gewest in het gebied en stellen dat eigenaars onder druk worden gezet om hun gronden te verkopen aan het Vlaams Gewest; dat eigenaars daardoor veel waarde verliezen; dat de het aankoopbeleid van het Vlaams Gewest de prijzen van landbouwgrond zou doen stijgen waardoor landbouwers geen grond meer zouden kunnen aankopen en vragen de stopzetting van de werking van de grondenbank.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerkingen en antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan het aankoopbeleid niet regelt. Aankopen in het gebied gebeuren in functie van de realisatie van natuur- en bos steeds op vrijwillige basis. Gronden met een agrarisch bestemming worden verworven op basis van schattingsverslagen.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.12 Een landbouwer stelt dat het flankerend beleid via ontheffingen op de nulbemesting of compenserende vergoedingen niet volstaan en onzeker zijn wat betreft bv. looptijd.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vraag en stelt dat dit bezwaar in wezen een kritiek is op de geldende decretale regelingen inzake compenserende vergoedingen die niet binnen het kader van de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan geregeld worden. Naast de decretaal voorzien overgangsmaatregelen en compenserende vergoedingen is er ook aanvullend een flankerend grondbeleid operationeel, waarbij via de grondenbank de mogelijkheid gecreëerd wordt om aan landbouwers ruilgrond aan te bieden. De overgangs- en ontheffingsbepalingen uit het mestdecreet maken het mogelijk dat landbouwers het huidige landbouwgebruik op akkers en intensieve graslanden en op de huiskavel zonder beperkingen verder kunnen zetten. Wat betreft de looptijd van de ontheffingen wordt verwezen naar het mestdecreet dat dit aspect op een rechtszekere manier bepaalt.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

2.13 Een bezwaarindiender meent dat de stelling dat er 135 ha bos bijkomt, niet correct is en dat er 440 ha bos bijkomt en dat 311 ha landbouwgrond verloren zal gaan ten opzichte van 2021. Een aantal bezwaarindieners vinden dat er ten aanzien van de richtcijfers voor bosuitbreiding opgenomen in het operationeel uitvoeringsprogramma regio Haspengouw-Voeren uit 2005 méér bosuitbreiding voorzien wordt dan 135 ha gezien er sinds 2005 al zeker 70 ha bosuitbreiding gerealiseerd zou zijn in dit gebied.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerking en antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan enkel de bestemmingen vastlegt. De ruimtebalans in de toelichtingsnota geeft de wijziging in oppervlaktes van de bestemmingen als gevolg van het plan weer en niet de wijzigingen in het feitelijk landgebruik. Op basis van deze balans kan enkel geconcludeerd worden dat in het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan netto 440 ha een bestemming 'bosgebied' krijgt en dat de oppervlakte bestemd als 'agrarisch gebied' netto met 311 ha afneemt in het ontwerpplan ten opzichte van de bestaande plannen van aanleg. Een deel van de percelen die herbestemd worden van agrarisch gebied naar bosgebied zijn vandaag feitelijk bebost. Ook wordt een aanzienlijke oppervlakte bestaand bos die actueel bestemming natuur- of reservaatgebied of een daarmee vergelijkbare bestemming heeft, herbestemd naar 'bosgebied'. De toename van de bestemming 'bosgebied' in het ontwerpplan met 440 ha kan dus niet geïnterpreteerd worden alsof er 440 ha feitelijk bos kan of zal bijkomen. Daarnaast hebben de richtcijfers uit het operationeel uitvoeringsprogramma uit 2005 slechts een indicatief karakter en de Vlaamse Regering heeft er beleidsmatig voor geopteerd om in dit gebied bijkomende bosuitbreiding te voorzien ter versterken van de bosstructuur en ter compensatie van bossen of bosgebieden die elders de regio ontbost of herbestemd worden. De Vlaamse Regering verwijst hiervoor naar de plandoelstellingen en de uitwerking ervan in de toelichtingsnota, bijlage IIIa bij het plan.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

3 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over landschap en onroerend erfgoed

- 3.1 Een aantal bezwaarindieners menen dat behoud van het landschappelijk waardevol karakter en het vrijwaren en herstellen van kleine landschapselementen moet opgenomen worden in het plan. Een aantal bezwaar indieners doen suggesties voor het beheer en de inrichting van het gebied in functie van de landschapsecologische waarde van het landschap. Een aantal bezwaarindieners stellen dat het behoud van waardevolle bocagelandschappen enkel mogelijk is indien de agrarische bestemming behouden wordt en het herbestemmen van agrarisch gebied naar natuur- of bosgebied daarvoor niet zinvol is.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het plan op zich het behoud en het beheer van kleine landschapselementen, al dan niet als onderdeel van een bocagelandschap, niet regelt. Wijzigingen aan kleine landschapselementen is binnen alle openruimtebestemmingen omgevingsvergunningsplichtig. Op basis van de vaststelling van de landschapsatlas – die de sectorale insteek vanuit het beleidsveld onroerend erfgoed vormt voor de ruimtelijke planning – zijn binnen het als erfgoedlandschap aangeduide gebied een aantal specifieke overdrukken opgenomen in functie van het behoud van een aantal cultuurhistorisch en/of landschapsecologisch waardevolle structuren. Daarover is een motivering opgenomen in de toelichtingsnota. Op die wijze is het behoud van het landschappelijk waardevol karakter van bepaalde gebieden op voldoende wijze in overweging genomen en door het plan gegarandeerd.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

4 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over recreatie

- 4.1 Een aantal bezwaarindieners vragen om in het gebied bijkomende wandel- en fietspaden en andere kleinschalige toeristisch-recreatieve infrastructuur te voorzien zoals startplaatsen, randparkings, hondenlosloopweide of speeltoestellen voor de jeugd. Een aantal bezwaarindieners geven concrete suggesties voor mogelijke wandellussen en ontbrekende trajecten in het huidige wandelpadennetwerk.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan de concrete inrichting van de gebieden en aanleg van dergelijke paden en kleinschalige infrastructuur niet regelt en neemt akte van de suggesties die in een latere fase bij de concrete inrichting ter harte kunnen worden genomen. De aanleg van dergelijke paden en infrastructuur wordt binnen alle bestemmingen in het plan principieel vergunbaar gemaakt op basis van de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de handelingen van algemeen belang (artikel 4.4.7) en sociaal-cultureel en recreatief medegebruik (artikel 4.4.4). Daarnaast is in de stedenbouwkundige voorschriften voor natuur- en bosgebied (artikel 4.1 en 7.1) opgenomen dat het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur in functie van de sociale, educatieve functie van het natuur- of bosgebied binnen bepaalde voorwaarden toegelaten is. Er zijn bijgevolg dus voldoende mogelijkheden om dergelijke infrastructuur mogelijk te maken.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

5 Adviezen, bezwaren en adviezen over de milieueffectrapportage

- 5.1 Een bezwaarindiener stelt dat er in de discipline water van het plan-MER foutief wordt vermeld dat enkele waterlopen binnen het plangebied behoren tot het deelbekken van de Zwarte beek en stelt dat dit het deelbekken van de Demer moet zijn.

De Vlaamse Regering bevestigt deze opmerking. De tekst van het plan-MER is waar nodig aangepast. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de inhoudelijke beoordeling van de milieu-effecten en de maatregelen die eruit volgen, zodat er ook geen aanpassingen aan de inhoudelijke opties in het plan vereist zijn.

In navolging van deze opmerking wordt het plan-MER tekstueel gecorrigeerd voor de verwijzing naar het Demerbekken.

- 5.2 Een bezwaarindiener stelt dat het plan-MER geen gegevens bevat over grondwaterwinningen of drainage hoewel die een impact kunnen op de waterhuishouding en biodiversiteit.

De Vlaamse Regering bevestigt deze opmerking en antwoordt dat de tekst van het plan-MER waar nodig en mogelijk aangevuld zal worden op dit punt. Het gaat dan concreet om de geregistreerde grondwaterwinningen. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de inhoudelijke beoordeling van de milieu-effecten en de maatregelen die eruit volgen, zodat er ook geen aanpassingen aan de inhoudelijke opties in het plan vereist zijn.

In navolging van deze opmerking wordt in het plan-MER aangegeven welke geregistreerde grondwaterwinningen aanwezig zijn.

- 5.3 Een bezwaarindiener merkt op dat in de discipline landschap van het plan-MER het studiegebied wordt aangegeven als een zone van 1 km rondom het plangebied, terwijl figuur 6-24 een kleinere zone aanduidt.

De Vlaamse Regering bevestigt deze opmerking en antwoordt dat de tekst en figuren van het plan-MER waar nodig gecorrigeerd worden. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de inhoudelijke beoordeling van de milieu-effecten en de maatregelen die eruit volgen, zodat er ook geen aanpassingen aan de inhoudelijke opties in het plan vereist zijn.

In navolging van deze opmerking wordt de aanduiding van het studiegebied voor landschap in het plan-MER gecorrigeerd.

- 5.4 Een bezwaarindiener merkt op dat in het plan-MER foutief gesteld wordt dat er van 2028 een nultbemesting zal zijn binnen het VEN.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de tekst van het plan-MER gecorrigeerd worden zodat afgestemd is met de actuele regelgeving waarbij in artikel 41bis van het mestdecreet bepaald is dat de versnelde invoering van de nultbemesting in 2028 enkel geldt voor een aantal bestemmingen binnen habitatrichtlijngebied en dus niet binnen de gebieden van het VEN die buiten habitatrichtlijngebied liggen. Binnen het plangebied zijn géén habitatrichtlijngebieden gelegen waardoor er ook geen sprake is van het stopzetten

van de ontheffingsmogelijkheden in 2028 in de zin van artikel 41bis van het mestdecreet. Deze aanpassing heeft geen gevolgen voor de inhoudelijke beoordeling van de milieueffecten en de maatregelen die eruit volgen, zodat er ook geen aanpassingen aan de inhoudelijke opties in het plan vereist zijn.

In navolging van deze opmerking wordt de passage over nultbemesting in het plan-MER gecorrigeerd.

5.5 Een bezwaarindiener stelt dat er onvoldoende faunagegevens zijn opgenomen in de het plan-MER om nadien eventuele natuurbeheerplannen of natuurontwikkelingsplannen te baseren.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het plan-MER een grote abstractiegraad heeft en uitgaat van beschikbare gegevens. Het bijkomend gedetailleerd inventariseren van de fauna in het gebied in het kader van de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan is niet nodig of nuttig en zou binnen de planmilieueffectenrapportage niet tot andere conclusies zou leiden. Het plan-MER heeft als doel om de milieueffecten van het voorgenomen plan te beoordelen en na te gaan of de eventuele effecten maatregelen vereisen. Het heeft dus niet als doel de opmaak van natuurbeheer- of -ontwikkelingsplannen te ondersteunen.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

5.6 Een bezwaarindiener meent dat de mer-deskundigen van Tractebel die het planmilieueffectenrapport opstellen niet onafhankelijk zouden zijn omdat ze van in het begin bij de opmaak van het plan betrokken werden door het planteam.

De Vlaamse Regering verwijst naar de regelgeving in zake het geïntegreerd planproces dat onder meer inhoudt dat de opmaak van het plan en de milieubeoordeling geïntegreerd en dus gelijktijdig gebeurt. De regelgeving vereist uitdrukkelijk dat de externe mer-deskundigen van bij de start van het planproces worden betrokken in functie van de scoping van de mogelijke milieueffecten van het voorgenomen plan in de startnota zoals voorzien in de betreffende regelgeving. Deze regeling die uitgaat van een geïntegreerde benadering klemmt niet met het principe van onafhankelijkheid van mer-deskundigen dat op zichzelf decretaal geregeld is in het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid of DABM. In het bezwaar wordt het principe van onafhankelijkheid van de mer-deskundigen in algemene zin aangehaald, zonder concreet te maken waarom de onafhankelijkheid aangetast zou kunnen zijn.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

5.7 Een bezwaarindiener formuleert opmerkingen over de verschillende aangegeven oppervlaktes binnen de verschillende referentietoestanden in de discipline biodiversiteit van het plan-MER.

De Vlaamse regering verduidelijkt dat in het plan-MER de milieueffecten worden beoordeeld op basis van twee referentiesituaties. De eerste referentiesituatie is het huidige, feitelijke vergund of vergund geachte gebruik, terwijl de tweede referentiesituatie de bestaande juridische toestand, zoals onder meer bepaald door de bestemmingsplannen en de regelgeving. De milieueffecten worden dus voor beide

referentietoestanden besproken en daarbij is terecht sprake van verschillende oppervlaktes. Die verschillen houden dus geen fout in.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

5.8 Een bezwaarindiener is het niet eens met de uitspraken in het plan-MER die stellen dat via de bestemming bouwvrije agrarisch gebied ter hoogte van de Laarbeek de 'aanwezige natuurverbinding tussen de Herkvallei en de Demervallei' niet gehypothekeerd wordt en meent dat er van een effectieve natuurverbinding geen sprake is in het plan en vraagt om die via specifieke voorschriften op te nemen in het plan.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan hier géén natuurverbindingsgebied afbakent, maar eerder verwezen wordt naar de feitelijke ecologische connecties tussen de grote landschappelijke eenheden in de regio en dat het via het vrijwaren van het bouwvrij karakter én het voorzien van voorschriften die handelingen toelaten die nodig of nuttig zijn voor o.a. het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingfunctie; de voorschriften worden wel handelingen opgenomen voor onder meer het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingfunctie de landschapsecologische verbindingfunctie die deze landbouwgebieden hebben verzekerd kan blijven.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de boskern Bunders-Zusterkloosterbos- Herkenrodebos

- 6.1 Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen de bestemming bosgebied voor de percelen 324g, 324h, 322b, 324k, 324l en 311c (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, sectie B) omdat deze percelen in landbouwgebruik zouden zijn door een agrarisch bedrijf (Kermtstraat 219) en een para-agrarisch bedrijf (Kermtstraat 205); onmiddellijk grenzen aan de betrokken bedrijfszetels en voor wat betreft perceel 311c reeds deel uit zouden maken van een eerdere grondenruil in functie van bosuitbreiding elders.

De Vlaamse Regering antwoordt dat deels ingegaan kan worden op deze bezwaren voor wat betreft de percelen 324g, 324h, 324k, 324l en 311c die een aaneengesloten geheel langs de straat tussen de betrokken bedrijfssites. De Vlaamse Regering opteert ervoor om deze percelen te bestemmen als 'agrarisch gebied' met overdruk 'natuurverwevingsgebied' in plaats van als 'bosgebied'. Deze aanpassing kan verantwoord worden vanuit het gegeven dat het in het ontwerpplan voorgestelde bosgebied op deze locatie slechts een smalle uitloper van de groot aaneengesloten boskern van de Herkenrodebossen vormt en omdat een effectieve bosuitbreiding op deze percelen minder essentieel is om tot een robuuste boskern te komen. De overdruk natuurverweving hier kan volstaan om via een stimulerend beleid op vrijwillige basis initiatieven te ondersteunen bijvoorbeeld gericht op het bufferen of versterken van de beoogde boskern. Anderzijds wordt niet ingegaan op het bezwaar voor wat betreft perceel 322b omdat een bestemming bosgebied voor perceel 322b nodig is om tot een voldoende breed en gebufferde bos van minimaal 100 meter te kunnen evolueren.

In navolging van deze bezwaren wordt het grafisch plan aangepast voor de percelen 324g, 324h, 324k, 324l en 311c, Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, sectie B. Deze percelen worden aangeduid als agrarisch gebied met overdruk natuurverwevingsgebied.

- 6.2 Een aantal bezwaarindieners vragen om de overdruk Grote Eenheid Natuur onmiddellijk in werking te laten treden en tekenen bezwaar tegen de tijdsgebonden bepaling in de voorschriften die stellen dat voor bepaalde percelen de overdruk pas in werking treedt in 2035. Een aantal bezwaarindieners wijzen erop dat een aantal van de aangegeven perceelnummers niet binnen de als Grote Eenheid Natuur aangeduide zone van artikel 4.3 en 7.3 liggen en aldus onterecht opgenomen worden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er als flankerende maatregel ten aanzien van het bestaande landbouwgebruik en in functie van een gefaseerde realisatie van de beoogde bosuitbreiding voor geopteerd wordt om voor bepaalde landbouwgebruikspercelen aanvullend op de overgangs- en uitzonderingsbepalingen van het mestdecreet die reeds generiek gelden voor bepaalde percelen die wijzigen van een agrarische bestemming naar een bosbestemming bijkomend te voorzien in een overgangsbepaling die mogelijk maakt dat deze percelen minstens tot 2035 als landbouwgebruiksperceel te gebruiken zonder dat de verbodsbepalingen van artikel 25 van het natuurdecreet van toepassing zijn.

In navolging van deze bezwaren en opmerkingen wordt in de stedenbouwkundige voorschriften de lijst van percelen aangepast zodat enkel percelen vermeld worden die effectief binnen deze overdruk opgenomen zijn.

6.3 De eigenaar van het perceel 294y (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, sectie B) tekent bezwaar aan tegen de gedeeltelijk opname van dit perceel als bosgebied omdat hij op deze percelen in 2009 een boomgaard heeft aangeplant; deze percelen deel uitmaken van de tuin van de hoeve Kermtstraat 149 die in 2014 opgenomen is op de inventaris bouwkundig erfgoed; dat deze boomgaard een onlosmakelijk geheel van het beschermde bouwkundig erfgoed zou uitmaken omdat beschrijving in de inventaris stelt dat "ondanks de sterke renovatie de hoeve zijn gesloten karakter behield en de relatie met het omliggende landschap nog sterk aanwezig is" en "dat deze relatie werd verstrekt door de recente aanplant van een hoogstamboomgaard"; dat verder op het perceel een poel werd aangelegd, hagen aangepland en schapen grazen en bosuitbreiding volgens de bezwaarindiener op deze percelen niet aangewezen is.

De Vlaamse Regering kan deels ingaan op dit bezwaar door de grenslijn van het voorgestelde bosgebied ter hoogte van perceel 294y aan te passen zodat de boomgaard in z'n geheel opgenomen wordt in het agrarisch gebied met overdruk natuurverweving. De genoemde hoeve werd pas rond 1937 werd gebouwd. De erfgoedwaarde van de boomgaard en schapenweide met bomenrijen en poel is veeleer beperkt gezien het gaat om een recente en volledig nieuwe aanleg gaat en niet om het herstel van een boomgaard die cultuurhistorisch gezien deel uit zou maken van de omgeving van de hoeve. Perceel 294y is door deze aanleg reeds feitelijk géén landbouwgebruiksperceel meer. Perceel 294y maakte tot 1850 deel uit van de boskern van de Herkenrodebossen. Het verder zetten van het huidige gebruik als graasweide of het beheer van een poel blijft mogelijk binnen de bestemming bosgebied. Het gaat hier niet om een actief landbouwbedrijf en de bijhorende gronden kennen een gebruik als tuin en hobbyweide en snijden bovendien zéér diep, ruim 250 meter vanop de Kermstraat in de achterliggende open ruimte. Ten aanzien van eigenaars en gebruikers wordt er géén verplichting opgelegd om deze percelen te bebossen. Daarom is het aangewezen om de delen van perceel 294y ten oosten van de boomgaard op te nemen als bosgebied in functie van het vrijwaren van de mogelijkheid om hier de historische bosstructuur te herstellen en/of de bestaande boskern beter te bufferen.

In navolging van dit bezwaar wordt het grafisch plan aangepast voor het perceel 294y zodat de boomgaard in z'n geheel opgenomen wordt in het agrarisch gebied met overdruk natuurverweving.

6.4 Een aantal bezwaarindieners vragen om alle waardevolle oude zogenaamde Ferrarisbossen binnen het plangebied op te nemen binnen de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), gelet op de openstaande decretale taakstelling om nog ca. 30.000 ha VEN af te bakenen. Het gaat onder meer om het Zusterkloosterbos en Bunderbos.

De Vlaamse Regering verwijst naar de toelichtingsnota waarin de uitwerking van de plandoelstellingen is opgenomen en antwoordt dat er bij de opmaak van het plan voor geopteerd is de VEN-afbakening te beperken tot bestaande boskern Herkenrodebos ten oosten van de Kermtstraat die reeds grotendeels opgenomen werd binnen de eerste fase

van de VEN-afbakening en de meest waardevolle en grootste oude boskern omvat. De actuele bosfragmenten van het Bunderbos en Zusterkloosterbos bestaan slechts voor zeer beperkte delen effectief uit oud Ferrarisbos. De Vlaamse Regering maakt de beleidsmatige overweging om de bijkomend af te bakenen gebieden van het VEN in hoofdzaak te voorzien in of aansluitend bij de Natura 2000-gebieden in functie van de realisatie van de Europese natuurdoelen. Binnen dit plangebied liggen géén Natura 2000-gebieden. De bosuitbreidingen binnen de afbakening van het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk zijn niet louter gericht op het realiseren van specifieke natuurdoelen maar in belangrijke mate ook op het realiseren van randstedelijke stadsbossen met een recreatieve meerwaarde. De actuele natuurwaarden in de als bosgebied voorgestelde gebieden ten westen van de Kermtstraat zijn beperkter en het gebied voldoet dus in mindere mate aan de criteria voor aanduiding als grote eenheid natuur volgens de criteria van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het natuurdecreet. Om die redenen is er beleidsmatig voor geopteerd om deze delen niet op te nemen binnen de afbakening van het VEN. In ondergeschikte orde wordt ook de beleidsmatige overweging gemaakt dat in de onmiddellijke nabijheid van de als bosgebied voorgestelde gebieden ten westen van de Kermtstraat een aantal landbouwbedrijfszetels gelegen. De Vlaamse Regering vindt het in dit geval aangewezen om géén bijkomende VEN-gebieden in de onmiddellijke omgeving van deze bestaande landbouwbedrijfszetels aan te duiden om te vermijden dat dit aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende randvoorwaarden ten aanzien van de (her)vergunningsmogelijkheden voor deze bestaande landbouwbedrijven op basis van de bepalingen van artikel 26bis van het natuurdecreet.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6.5 Een landbouwer (vleesveebedrijf) met bedrijfszetel buiten het plangebied (op ca. 3 km) met een bedrijfsareaal van ca. 65 ha waarvan ca. 13 ha (20%) gevat zou zijn door een bestemmingswijziging van agrarisch gebied naar bosgebied meent dat de leefbaarheid van zijn bedrijf daardoor in het gedrang komt als hij deze gronden niet langer kan inzetten voor ruwvoerdeelt, mestafzet en begrazing; meent dat hij géén beroep kan doen op ontheffing van de nulbemesting gezien het zou gaan om extensieve graslanden; om die redenen vraagt hij om zijn gronden niet te herbestemmen naar bosgebied.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er ten aanzien van het bestaande landbouwgebruik voorzien is in een flankerend beleid met onder meer overgangsbepalingen, vergoedingen en mogelijkheden tot grondenruil en verwijst daarvoor naar het antwoord onder punt 2.2 in dit besluit. Voor de percelen waarvoor géén mogelijkheid tot ontheffing zou zijn is er een gebruikersschadevergoeding mogelijk. De betrokken gebruiksparcelen zijn centraal gelegen binnen de te herstellen bosstructuur van de Herkenrodebossen en het uitsluiten van deze percelen zou er toe leiden dat de bestaande boskernen onmogelijk conform met de plandoelstellingen met elkaar verbonden kunnen worden tot één landschapsecologisch samenhangend functioneel geheel. Om die redenen is het aangewezen de voorgestelde bestemming bosgebied te behouden.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6.6 Een landbouwer met bedrijfszetel Kermtstraat 106 tekent bezwaar aan tegen de opname van de percelen 242d en 351w3 (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, Sectie B) in bosgebied omdat ze actueel in landbouwgebruik zijn door het betrokken bedrijf; de bezwaarindiener doet het voorstel om perceel 242d te ruilen met perceel 351b4 dat in eigendom zou zijn van het Agentschap voor Natuur en Bos en een agrarische bestemming krijgt in het planvoorstel.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er ten aanzien van het bestaande landbouwgebruik voorzien is in een flankerend beleid met o.a. overgangsbepalingen, vergoedingen en mogelijkheden tot grondenruil en verwijst daarvoor naar het antwoord onder punt 2.2 van dit besluit. Perceel 242d is in belangrijke mate omsloten door bestaande bossen en centraal gelegen is binnen de herstellen bosstructuur van de Herkenrodebossen en het uitsluiten van dit perceel er toe zou leiden dat de bestaande boskernen onmogelijk conform met de plandoelstellingen met elkaar verbonden kunnen worden tot één landschapsecologisch samenhangend functioneel geheel; dat het om die redenen het aangewezen is de voorgestelde bestemming bosgebied te behouden voor perceel 242d; dat het bezwaar ongegrond is voor wat betreft perceel 351w3 gezien dat in het ontwerpplan niet als bosgebied is bestemd maar als agrarisch gebied met ecologisch belang. De Vlaamse Regering neemt akte van het voorstel tot grondenruil en antwoordt dat het ruimtelijk uitvoeringsplan geen eigendomsruilen regelt en onderzocht kan worden in het kader van het flankerend grondbeleid dat voor het gebied is opgezet.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6.7 De eigenaars van de woning Kermtstraat 109-111 tekenen bezwaar aan tegen de opname de 281s, 282f, 282h, 581b en 581f als bosgebied omdat deze percelen niet bebost zijn en in gebruik zijn als weiland; omdat zij deze percelen hebben ingericht met o.a. fruitbomen, hagen en poelen; omdat er een vergunde ontsluitingsweg is die toegang geeft tot deze weilanden; omdat ze menen dat er sprake is van een ongelijke behandelingen omdat de achterliggende percelen van andere woningen aan de overzijde van de Kermtstraat wél uit het plan gelaten zijn.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de betrokken percelen in hoofdzaak in gebruik zijn als paardenweiden. Ze zijn niet geregistreerd zijn als landbouwgebruikspcelen en er geconcludeerd kan worden dat het eerder over een zonevreemd recreatief gebruik gaat. de percelen zijn door dit gebruik reeds geruime tijd onttrokken van het feitelijk landbouwgebruik door de beroepslandbouw binnen de als agrarisch gebied bestemde gebieden. Op de betrokken percelen werden, in strijd met de geldende voorschriften van het BPA Herkenrodebos en omgeving, looppistes voor paarden, stallingen en omheiningen aangelegd. Het voorkomen van een bestaande vergunde toegangsweg tot deze weilanden vormt op zichzelf géén bepalend element in de afweging in functie van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. Een bestemmingswijziging is gericht op het bepalen van stedenbouwkundige voorschriften die bepalend zijn voor het beoordelen van toekomstige omgevingsvergunningaanvragen zonder afbreuk te doen aan de geldigheid van bestaande vergunde of vergund geachte constructies waarvoor - indien ze door de bestemmingswijziging zonevreemd zouden worden – de bepalingen inzake bestaande vergunde of vergund geachte constructies uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van toepassing zijn. Het gegeven dat er in bepaalde mate bomen, hagen of poelen zouden aangelegd zijn op de betrokken percelen, doet geen afbreuk aan de beoordeling dat het landschappelijk waardevol karakter van het gebied evenzeer is aangetast door het oprichten van constructies en door het gebruik

als paardenweiden en -pistes. De betrokken percelen liggen binnen delen van de Herkenrodebossen die in het begin van de 20ste eeuw ook effectief bebost waren, in tegenstelling tot de percelen aan de overzijde van de Kermtstraat. Bij de afbakening van de gebieden van de agrarische structuur ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden als agrarisch gebied worden afgebakend in functie van de beroepslandbouw. De betrokken percelen vormen, gezien hun geïsoleerde ligging tussen een woonlint en bestaande boskern én eerder recreatief gebruik, géén ruimtelijk-functioneel samenhangend landbouwgebied landbouwgebieden. Bij de ruimtelijke afweging tussen landbouw, natuur en bos binnen dit plan worden in eerste instantie gebieden geselecteerd voor opname binnen de afbakening van de gebieden van de agrarische structuur die structureel van belang zijn voor de beroepslandbouw. De betrokken percelen zijn op de bodemkaart aangeduid als natte zandleembodems (Lhcz) met periodiek sterke wateroverlast, die weinig geschikt zijn voor akkerbouw en matig geschikt zijn voor weiland. Deze percelen grenzen aan Laarbeek en zijn minstens deels pluviaal overstromingsgevoelig en hebben beperktere mogelijkheden voor landbouw. Deze percelen maken deel uit van een onbeboste enclave van ongeveer 2,5 ha die langs drie zijden begrensd wordt door de bestaande boskern en de herbestemming naar bosgebied is nodig of nuttig voor het versterken van deze bosstructuur, het bufferen van de bestaande boskern en/of het verminderen van randeffecten binnen deze biologisch (zeer) waardevolle boskern. De bestemming bosgebied maakt op zichzelf een gebruik als weiland niet per definitie onmogelijk. Een bestemming bosgebied legt de beleidsmatig gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor dit gebied vast en creëert het planologisch kader om bebossing mogelijk te maken. De grens van het voorgestelde bosgebied te hoogte van de bestaande bebouwing langs de Kermtstraat is afgestemd op de kadastrale perceelsgrenzen en de daarmee overeenkomende als woongebied met landelijk karakter bestemde zone. Perceel 281s maakt geen deel uit van deze zone en het opnemen van dit perceel binnen voor het woongebied grensstellende openruimtebestemming is aangewezen. Het vastleggen van bestemmingen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen is niet louter gericht op het bestendigen van het bestaand feitelijk landgebruik in een gebied. De Vlaamse Regering is om deze redenen van oordeel dat bestemming bosgebied voor deze zone op voldoende wijze onderbouwd is vanuit de plandoelstellingen en de analyse van de specifieke ruimtelijke context van deze zone.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6.8 De eigenaar van de percelen 48m, 49d en 50d (Hasselt, Afdeling 16 Spalbeek, Sectie B) gelegen achter het woonlint langs de Diestersesteenweg vraagt om deze percelen niet te herbestemmen van agrarisch gebied naar bosgebied omwille van het feitelijk gebruik als hobbyweide en suggereert om de percelen op te nemen als gemengd openruimtegebied.

De Vlaamse Regering antwoordt dat deze percelen in belangrijke mate feitelijk bebost zijn en de bestemming bosgebied verantwoord is in functie van de beleidsdoelstelling om de bestaande bosstructuur te behouden en te versterken. Een bestemming bosgebied maakt op zichzelf een gebruik als weiland niet per definitie onmogelijk. Een bestemming bosgebied legt de beleidsmatige gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor dit gebied vast en creëert het planologisch kader om bebossing mogelijk te maken. De grens van het voorgestelde bosgebied te hoogte van de bestaande bebouwing langs de Kermtstraat is afgestemd op de kadastrale perceelsgrenzen en de daarmee overeenkomende als woongebied met landelijk karakter bestemde zone. Het vastleggen van bestemmingen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen is niet louter gericht op het bestendigen van het

bestaand feitelijk landgebruik in een gebied. De Vlaamse Regering is om deze redenen van oordeel dat de bestemming bosgebied voor deze zone op voldoende wijze onderbouwd is vanuit de plandoelstellingen en de analyse van de specifieke ruimtelijke context van deze zone.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

6.9 Een landbouwbedrijf met zetel Fikkeplas 23 vraagt om perceel 207 (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, Sectie B) niet te bosgebied omdat men eerder een vergunning kreeg om dit perceel te ontbossen en daarvoor boscompensatie betaalde.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het gegeven dat een perceel eerder ontbost werd een herbebossing niet per definitie uitsluit. Er wordt beleidsmatig voor geopteerd om dit perceel te bestemmen als bosgebied omdat een bebossing nodig of nuttig wordt geacht om voor het Zusterkloosterbos tot een voldoende grote, goed gebufferde, robuuste en samenhangend bosstructuur te komen. Ten aanzien van het bestaande landbouwgebruik is voorzien in een flankerend beleid met onder meer overgangsbepalingen, vergoedingen en mogelijkheden tot grondenruil en daarvoor verwezen naar het antwoord onder punt 2.2 van dit besluit.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

7 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de boskern Vuileplas en de verbinding met de vallei van de Herk

7.1 Een bezwaarindiener merkt op dat de zuidelijke uitbreiding van de oude boskern Vuileplas die bestemd wordt als bosgebied in tegenstelling tot wat de toelichtingsnota aangeeft géén bosuitbreiding of herstel van de historische bosstructuur is, maar dat het voornamelijk gaat om een plantage van een boomkwekerij met een monocultuur van verschillende vlakken met autochtoon plantgoed; dat deze zone voordien een zeer waardevol graslandcomplex vormde; dat deze als bosgebied bestemd zone o.w.v. feitelijk landgebruik als boomkwekerij niet als bosuitbreiding meegerekend kan worden of als herstel van de historische bosstructuur beschouwd kan worden. De bezwaarindiener doet een aantal suggesties voor een meer ecologisch beheer van deze zone en merkt verder op dat het voorzien van een natuurverbinding naar de vallei van de Herk door gronden aan de Herkkantstraat te herbestemmen van woongebied naar natuurgebied zeer nodig en nuttig is en wijst daarbij op het belang ervan voor bepaalde soorten die in het gebied zouden voorkomen (bv. Eikelmuis, Bos- en of Steenuil, Kleine bonte specht...).

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerkingen en antwoordt dat het plan het beheer en de inrichting van de bosgebieden niet regelt zodat de opmerking geen aanleiding geeft tot inhoudelijke aanpassingen aan het plan. Anderzijds is het aangewezen in navolging van deze opmerking in de toelichtingsnota het huidige ruimtegebruik te vermelden.

In navolging van dit bezwaar wordt in de toelichtingsnota het ruimtegebruik als boomkwekerij in de omgeving van boskern Vuileplas opgenomen.

8 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de boskern Wijerbos

8.1 Een aantal bezwaarindieners verwijzen naar bodemverontreiniging in het gebied Wijerbos en vraagt zich af of de bestemmingswijziging aanleiding geeft tot een (voorafgaandelijke) bodemsanering.

De Vlaamse Regering antwoordt dat dit bezwaar niet rechtstreeks betrekking heeft op het ontwerp, vermits de eventuele bodemsanering geen deel uitmaakt van het plan. De geldende sectorale regelgeving ten aanzien van verontreinigde bodems is onverminderd van toepassing en wordt niet in het ruimtelijk uitvoeringsplan geregeld. Een voorafgaande sanering is géén voorwaarde om tot een herbestemming over te gaan en de herbestemming op zich geeft ook geen aanleiding om over te gaan tot een bodemsanering. Bij eventuele omgevingsvergunningsaanvragen in het gebied wordt de nood aan voorafgaandelijke bodemsanering geëvalueerd conform de terzake geldende regelgeving.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

9 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het landbouwgebied van Berbroek en Spalbeek

- 9.1 Een landbouwer met bedrijfszetel Steenweg 2 te Herk-de-stad vraagt om alle percelen van zijn huiskavel te bestemmen als 'agrarisches gebied' en niet te differentiëren als 'bouwvrij agrarisch gebied' omdat de toekomstige ontwikkelingen op zijn eigendom niet te verhinderen.

De Vlaamse Regering verwijst naar de plandoelstellingen en de uitwerking ervan de planopties zoals opgenomen in de toelichtingsnota, bijlage IIIa en antwoordt dat de differentiatie van het agrarisch gebied in functie van de bebouwingsmogelijkheden een onderdeel vormt van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. In navolging van dit bezwaar vindt de Vlaamse Regering een aanpassing aangewezen ter hoogte van de betrokken landbouwbedrijfszetel aangewezen om tot een logisch bouwvlak rond de bestaande bedrijfsgebouwen te komen waarbij er meer ruimte voor bijkomende agrarische bebouwing gelaten worden in het verlengde van de bestaande bebouwing en meer open onbebouwde open ruimte ten westen en ten oosten van de bestaande bebouwing langs de steenweg voorzien wordt. De maximaal mogelijke bouwdiepte ten opzichte van de steenweg wordt daarmee vergroot van 75 meter naar 100 meter. Daarmee wordt voldoende ruimte voor uitbreiding buiten het bouwvrij agrarisch gebied gelaten waarbij onder meer ook rekening gehouden is met de risicozones voor overstroming. Het is anderzijds niet aangewezen is om alle percelen van de zogenaamde 'huiskavel' als agrarisch gebied aan te duiden. Het begrip 'huiskavel' is een specifieke term uit het mestdecreet in functie van het regelen van de bemesting en het kan vanuit ruimtelijk oogpunt niet verantwoord worden deze aanduidingen te hanteren om uitspraken te doen over de bebouwingsmogelijkheden in het agrarisch gebied.

In navolging van dit bezwaar wordt het grafisch plan aangepast ter hoogte van de landbouwbedrijfszetel Steenweg 2 in Herk-de-Stad waarbij de aanduiding van het agrarisch gebied wordt verruimd.

- 9.2 De eigenaar van perceel 131I (Hasselt, Afdeling 15 Kermt, Sectie B) langs de Diestersesteenweg in Spalbeek vraagt om het perceel te bestemmen als woongebied in plaats van als bosgebied omdat het aansluit bij de bestaande bebouwing langs de steenweg, dan wel het te verkopen aan het Agentschap voor Natuur en Bos.

De Vlaamse Regering verwijst De Vlaamse Regering verwijst naar de plandoelstellingen en de uitwerking ervan de planopties zoals opgenomen in de toelichtingsnota, bijlage IIIa en antwoordt dat de richtinggevendende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geen mogelijkheden voorzien voor het herbestemmen van agrarische gebieden naar woongebied en dat voorliggend plan gericht is op het afbakenen van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. Binnen de bestemming bosgebied voert het Vlaams Gewest een gebiedsgericht grondbeleid in functie van de realisatie van de bosbestemming zodat een aankoop van de gronden door het Agentschap Natuur en Bos tot de mogelijkheden behoort. De aankoop van gronden wordt evenwel niet vastgelegd in voorliggend plan.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

10 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het landbouwgebied Fikkeplas-Vuileplas

10.1 Een landbouwer met bedrijfszetel Fikkeplas 23 in Stevoort tekent bezwaar aan tegen de opname van de percelen 590n, 590d, 141k, 179a, 590k, 590e, 158a, 164b, 590h, 590a, 158b, 164c, 590g, 589s, 165b, 190c, 590i, 589t, 165a, 188, 590m, 141s, 178u, 187b, 590f, 152b, 177b, 205, 590b, 153, 179b, 204, 590c, 141n, 180, 189 (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, Sectie B) binnen de agrarische gebieden met overdruk natuurverwevingsgebied omdat deze percelen behoren tot de huiskavel en vraagt om deze percelen aan te duiden als bouwvrij agrarisch gebied omdat men vreest dat er in de toekomst beperkingen opgelegd zullen worden aan het landbouwgebruik en dit tot onzekerheid voor het bedrijf zou leiden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de afbakening van de gebieden van de natuurlijke structuur in ruimtelijke uitvoeringsplannen niet uitsluitend gericht is op de begrenzing van gebieden waar de natuurfunctie gebiedsdekkend en als hoofdfunctie aanwezig is. De afbakening is gericht op een ruimtelijk-functionele begrenzing van gebieden waar - vanuit ruimtelijke ordening - beleidsmatige garanties kunnen worden gegeven voor de realisatie van doelstellingen geformuleerd voor de natuurlijke structuur, in het bijzonder de versterking van de interne samenhang tussen de onderdelen van de natuurlijke structuur. Deze als natuurverwevingsgebied gedifferentieerde agrarische gebieden zijn gelegen tussen de verschillende als bosgebied aangeduide deelgebieden en er wordt beleidsmatig voor geopteerd om binnen de agrarische gebieden die tussen deze bosgebieden liggen de mogelijkheid te blijven voorzien om een stimulerend beleid te voeren gericht op het versterken van de natuurwaarden en de ecologische relaties tussen de verschillende boskernen te versterken en de boskernen te bufferen tegen externe invloeden. Het gegeven dat deze percelen tot de huiskavel van een landbouwbedrijf zouden behoren, zijnde de percelen die een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen met bedrijfszetel, is op zichzelf geen uitsluitingscriterium voor de afbakening van een natuurverwevingsgebied. Het gegeven dat de percelen deel uit zouden maken van een huiskavel impliceert niet dat ze geen deel zouden kunnen uitmaken van een ruimtelijk-functioneel geheel waar landbouw en natuur verweven voorkomen of waar dergelijke verweving wordt nagestreefd. De opname van landbouwgebruikspercelen, al dan niet onderdeel van een huiskavel, binnen de overdruk natuurverwevingsgebied impliceert géén bijkomende gebods- of verbodsbepalingen vanuit het natuurdecreet. De grondbestemming van deze gebieden blijft agrarisch gebied en deze gronden kunnen dus zonder bijkomende gebruiksbeperkingen volwaardig gebruikt worden als landbouwgebruikspercelen. Deze aanduiding heeft dus geen negatieve impact op de landbouwbedrijfsvoering. De Vlaamse Regering stelt dat het natuurdecreet een voldoende duidelijk en rechtszeker decretaal kader is voor de natuurverwevingsgebieden. Het natuurdecreet bepaalt daarin onder meer dat de administratieve overheid, binnen haar bevoegdheden, zorg draagt voor het behoud van de aanwezige natuurwaarden, maatregelen neemt ter bevordering en versterking van die natuurwaarden, alsook stimulerende maatregelen neemt ter bevordering van de biologische diversiteit. Deze maatregelen mogen de landbouw- en bosbouwexploitatie binnen het daartoe bestemd gebied niet regelen, tenzij via het instrument van de beheersovereenkomsten. De natuurverwevingsgebieden zijn aaneengesloten gebieden waarin verschillende functies voorkomen en zijn gekenmerkt door de aanwezigheid van hoge natuurwaarden, waarvan de duurzaamheid kan worden bereikt door het realiseren van het standstillbeginsel, het in stand houden en herstellen van de structuurkenmerken van de waterlopen, het in stand houden en herstellen van de waterhuishouding, het reliëf en de bodem en het bevorderen van het onderhoud en de ontwikkeling van de natuurwaarden. De Vlaamse

Regering geeft aan dat de rechtsgevolgen van de aanduiding als natuurverwevingsgebied vanuit het natuurdecreet sinds 1997 ongewijzigd van kracht zijn en de stelling dat deze gebieden in de toekomst bijkomende beperkende maatregelen opgelegd gaan krijgen louter speculatief is en ook nergens als beleidsintentie in beleidsplannen is opgenomen. Het natuurdecreet bepaalt bovendien uitdrukkelijk dat de natuurrichtplannen voor de natuurverwevingsgebieden slechts stimulerende maatregelen op vrijwillige basis voor de betrokken gebruikers en eigenaars kunnen bevatten en geen verbods- en gebodsbepalingen en er zijn aan de overdruk natuurverweving géén randvoorwaarden op vlak van bemesting of pesticidengebruik gekoppeld.

Dit bezwaar geeft géén aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

11 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het landbouwgebied Stevoort, Schimpen en Hoog-Runkst

11.1 Een bezwaarindiener vraagt om (delen van) de percelen 351g3, 348f, 347c, 469h, 469e als bosgebied te bestemmen in plaats van als (bouwvrij) agrarisch gebied in functie van het realiseren van een natuurverbinding tussen het bosgebied van de Herkenrodebossen en het Sterrebos in Stevoort en meent dat – ondanks (de bebouwing langs de) Stevoortse kiezel – dit bevordelijk zou zijn voor de soortenuitwisseling tussen de genoemde boskernen en het lokaal uitsterven van een aantal waardevolle soorten (zoals Hondsviooltje, Grote keverorchis en Gulden boterbloem) zou kunnen tegengaan.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het bijkomend voorzien van een bosverbinding tussen het Herkenrodebos en het Sterrebos niet haalbaar wordt geacht gelet op het feitelijke landbouwgebruik en de reeds aanwezige bebouwing. Deze zone – anders dan de aangrenzende boskernen – bestaat uit matig natte en voor landbouw geschikte zandleembodems die historisch gezien van oudsher reeds zeer lang een gebruik als akkerland kennen en rechtstreeks aansluiten bij een aantal landbouwbedrijfszetels en dus beperkte potenties heeft om te ontwikkelen tot een landschaps-ecologisch kwalitatieve bosverbinding.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

12 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het landbouwgebied Garebeek-Sterrebeek

12.1 Een aantal bezwaarindieners vragen om het landbouwgebied Garebeek-Sterrebeek dat bestemd wordt als 'agrarisch gebied met ecologisch belang' te bestemmen als 'bouwvrij agrarisch gebied' omdat er in dat gebied een groot aandeel akkerbouw is; de stedenbouwkundige voorschriften te veel mogelijkheden bieden voor natuurontwikkeling; en dat er een te grote administratieve last voor landbouwers zou zijn als ze vergunningen zouden moeten aanvragen voor het wijzigen van historisch permanente graslanden, het onderhouden van houtkanten, bermen, bomenrijen en het vernietigen van snoeihout. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) vraagt anderzijds om het dit landbouwgebied op te nemen als bos- of natuurgebied in plaats van als 'agrarisch gebied met ecologisch belang' omdat het grotendeels omsloten wordt door het bosgebied Herkenrodebossen, het gebied grotendeels pluviaal overstromingsgevoelig is en het gebied een enclave binnen de beoogde samenhangende bosstructuur die tot versnippering van deze structuur leidt. Het ANB meent dat de Sterrebeek en Herkenrodebosgracht een logischere grens zou vormen voor het bosgebied en de opname als natuur- of bosgebied sterk zou kunnen bijdragen aan het realiseren van de Vlaamse beleidsdoelstellingen inzake klimaatadaptatie, waterbeheer, bosuitbreiding en biodiversiteit.

De Vlaams Regering antwoordt dat hoewel deze zone historisch gezien tot het midden van de 19de eeuw tot de grote aaneengesloten kern van de Herkenrodebossen behoort, het op dit ogenblik niet haalbaar wordt geacht om dit agrarisch gebied met ecologisch belang in z'n geheel bijkomend als bosgebied te bestemmen gelet op het gegeven dat het gebied een ruimtelijk-functioneel samenhangende eenheid van 50 ha binnen de agrarische structuur vormt die momenteel zo goed als volledig in landbouwgebruik is. Een wijziging naar bosgebied zou het in het ontwerpplan bereikte evenwicht tussen landbouw, natuur en bos al te sterk verstoren. De bestemming agrarisch gebied met ecologisch belang sluit op zichzelf handelingen in functie van het versterken van de natuur- en bosstructuur niet uit. Het gebied is in de huidige planologische toestand op het bestaande BPA Herkenrodebos en omgeving grotendeels bestemd als 'agrarisch gebied met ecologische en landschappelijke waarde' en de omgevingsvergunningsplicht voor het wijzigen van historisch permanente graslanden geldt daar op dit ogenblik. Wijzigingen aan kleine landschapselementen zijn binnen alle agrarische bestemmingen omgevingsvergunningsplichtig, dus ook binnen bouwvrij agrarische gebied.

Deze bezwaren en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

13 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het landbouwgebied Stevoort, Schimpen en Hoog-Runkst

13.1 Een bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen het voorzien van een ecologische verbinding langs de Haagstraat door het agrarisch gebied. De bezwaarindiener meent dat dat een bedreiging vormt voor de mogelijkheden voor landbouw en betwist de noodzaak en het nut van het voorzien van dergelijke verbindingen voor o.a. kamsalamander.

De Vlaamse Regering antwoordt dat voor de kamsalamander een soortenbeschermingsprogramma werd vastgesteld (MB 19.12.2019) overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering over de soortenbescherming en het soortenbeheer. De gebieden Hasselt-Kermt en Hasselt-Hoog Runkst zijn aangeduid als beheergebieden voor bescherming van de kamsalamander, waar landbouwers beheerovereenkomsten kunnen afsluiten. Het gaat hier om een stimulerend beleid op vrijwillige basis. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 15, laten handelingen in functie van het herstellen en versterken van de met het lijnsymbool aangeduide ecologische verbinding langs de Haagstraat toe. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het voorzien van ecologische infrastructuur in het agrarisch gebied in functie van het verbeteren van de migratiemogelijkheden beleidsmatig wenselijk is en niet onverenigbaar is met de landbouwfunctie.

Dit bezwaar geeft aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

13.2 Een eigenaar van een woning gelegen Haagstraat 23 vraagt om zijn woning niet op te nemen in het bouwvrij agrarisch gebied maar in het agrarisch gebied om de zonevreemde basisrechten voor eventuele toekomstige uitbreidingen te behouden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de zonebasisrechten inzake het verbouwen, herbouwen of uitbreiden van bestaande vergunde of vergund geachte woningen zoals bepaald in artikels 4.4.12 tot 4.4.15 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening onverminderd van toepassing blijven en niet wijzigingen bij een herbestemming van agrarisch gebied naar bouwvrij agrarisch gebied. Het opnemen van deze ruimtelijk geïsoleerde woning in een voor het overige in hoofdzaak onbebouwd gebied binnen de bestemming bouwvrij agrarisch gebied is te verantwoorden vanuit de doelstelling om dit landbouwgebied te vrijwaren voor de grondgebonden beroepslandbouw en de afwezigheid van bestaande landbouwbedrijfszetels in deze zone.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

13.3 De eigenaar van de woning gelegen Haagstraat 20 vraagt de percelen 288v en 290g (Hasselt, Afdeling 13 Kuringen, Sectie C) niet te bestemmen als (bouwvrij) agrarisch gebied omdat hij niet onteigend wil worden, niet wil dat er een recht van voorkoop geldt en negatieve impact van grootschalige landbouwontwikkelingen rond zijn woning verwacht.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het gaat om een perceel met een bestaande zonevreemde woning (290g) en bijhorende tuin (288v) die ook op de geldende plannen van aanleg in agrarisch gebied zijn gelegen. Deze woning ligt volledig ruimtelijk geïsoleerd binnen dit agrarisch gebied. Ten aanzien van de bestaande vergunde of vergund geachte woningen zijn basisrechten zoals bepaald in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van toepassing. Het ruimtelijk uitvoeringsplan vormt geen basis voor onteigening of recht van voorkoop voor dit gebied. De mogelijke impact van landbouwactiviteiten in het agrarisch gebied op de betrokken woning wijzigt ten opzichte

van de huidige bestemming niet door de opname van de woning in het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

13.4 Een eigenaar van een woning gelegen Mettestraat 21 vraagt om de percelen 258n en 258p te bestemmen als woongebied in plaats van als (bouwvrij) agrarisch gebied in functie van eventuele toekomstige uitbreidingen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat perceel 258p en het bebouwde deel van perceel 258n niet opgenomen zijn in het ontwerpplan; dat het uitbreiden van het plangebied in deze fase niet wenselijk is omdat het aanduiden van bijkomend woongebied niet tot de plandoelstellingen behoort en niet mogelijk is krachtens de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening die een uitbreiding van het plangebied na het openbaar onderzoek niet toelaten. De zonevreemde basisrechten inzake het verbouwen, herbouwen of uitbreiden van bestaande vergunde of vergund geachte woningen zoals bepaald in artikels 4.4.12 tot 4.4.15 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening blijven onverminderd van toepassing en een herbestemming van agrarisch gebied naar woongebied is niet nodig of nuttig en wordt gelet op de ontwikkelingsperspectieven van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen beleidsmatig niet wenselijk geacht.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

14 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het recreatiegebied voor paardensport Woutershof

14.1 Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen het voorstel om het Woutershof te bestemmen als 'recreatiegebied voor paardensport' omdat het grotendeels gaat om een ontwikkeling die illegaal en onvergund tot stand is gekomen in strijd met de bepalingen van het geldende plan van aanleg waartegen Hasselt niet heeft opgetreden en gedoogd heeft; omdat door deze ontwikkeling kostbare landbouwgrond verloren zou gaan; dat het eerder aangewezen zou zijn deze gronden in te zetten als ruilgrond om landbouwers uit te ruilen in functie van de te versterken boskern van de Herkenrodebossen. Een aantal andere bezwaarindieners pleiten omgekeerd voor een uitbreiding van de bebouwbare zones binnen de zone voor dagrecreatie voor paardensport omdat de voorziene bebouwbare oppervlakte te klein zou zijn om de manege optimaal te kunnen uitbaten en menen dat het plan de ontwikkelingsmogelijkheden van de manege te zeer beperkt.

De Vlaamse Regering antwoordt dat ze – gelet op de lokale behoefte aan ruimte voor dergelijke recreatieve infrastructuur binnen de afbakening van het regionaalstedelijk gebied – ervoor opteert om het behoud van deze bestaande manege op deze locatie mogelijk te maken en daarvoor in een specifieke bestemming op te nemen. In de verordenende stedenbouwkundige voorschriften zijn randvoorwaarden opgenomen die garanderen dat de regularisatie van onvergunde gebouwen en constructies binnen de zone die daarvoor aangegeven is slechts mogelijk is mits het verwijderen van onvergunde constructies buiten deze zone. De zone waarbinnen gebouwen toegelaten kunnen worden is beperkt tot een zone die quasi overeenkomt met de zone voor bebouwing die in het geldende BPA voorzien is. De stedenbouwkundige voorschriften voorzien dat alle vergunningsaanvragen voor handelingen en constructies in functie van de toegelaten dagrecreatieve functie enkel toegelaten zijn mits toevoegen van een inrichtingsplan dat onder meer aangeeft op welke wijze gelijktijdig onvergunde constructies verwijderd worden en maatregelen genomen worden in functie van natuur- en landschapsherstel. Deze voorwaarden worden verder verduidelijkt om te verzekeren dat het gewenste landschapsherstel en het verwijderen van onvergunde niet vergunbare constructies ook effectief gerealiseerd wordt. Door deze specifieke bestemming en voorschriften zijn voldoende randvoorwaarden opgenomen om de manege in te passen in het omgevende landschap en de ruimtelijke dynamiek van deze ontwikkeling te beperken zodat de mogelijkheden voor de ontwikkelingen van natuur, bos en landbouw in de omgeving maximaal gevrijwaard blijven. Door deze randvoorwaarden kan de bestemmingswijziging niet beschouwd worden als een loutere regularisatie van onvergunde toestanden, maar om een herstructurering van het gebruik op de site en landschapsherstel. Om op korte termijn effectief het gewenste landschapsherstel en de herstructurering tot stand te brengen werd tussen de manege Woutershof en de Vlaamse Regering een overeenkomst afgesloten.

In navolging van deze bezwaren werden de voorwaarden in artikel 8 van de stedenbouwkundige voorschriften verduidelijkt.

14.2 Een aantal bezwaarindieners vragen om de bepalingen in de stedenbouwkundige voorschriften van het recreatiegebied voor paardensport die evenementen in functie van de paardensport beperken tot schoolvakanties en weekends te schrappen of minstens te verruimen omdat dit de werking zou bemoeilijken.

De Vlaamse Regering bevestigt dat de betreffende bepalingen geschrapt kan worden in de stedenbouwkundige voorschriften gezien de beperkte ruimtelijke relevantie ervan.

In navolging van deze bezwaren wordt de tijdsbeperking uit artikel 8 van de stedenbouwkundige voorschriften geschrapt.

14.3 Een aantal bezwaarindieners vragen om de plaatsing van stallen en schuilhokken voor paarden toe te laten in de percelen bestemd als 'agrarisches gebied met ecologisch belang' rondom het recreatiegebied voor paardensport omdat dat de plaatsing van dergelijke constructies nodig zou zijn voor de uitbating van de manege Woutershof en essentieel zouden zijn voor voor het welzijn van paarden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het bouwen van stallen geenzins is toegelaten binnen de bestemmingen 'bouwvrij agrarisch gebied' en 'agrarisch gebied met ecologisch belang'. Daar geldt immers een bouwverbod. De plaatsing van schuilhokken voor weidedieren is binnen bepaalde voorwaarden vrijgesteld van vergunning. Stallingen kunnen niet gelijkgesteld worden met schuilhokken en stallingen voor de manege zijn enkel mogelijk gemaakt binnen de zone voor bebouwing van artikel 8.2. Rekening houdend met het beoogde landschapsherstel is het niet aangewezen de mogelijkheden voor het oprichten van stallen en schuilhokken buiten de als recreatiezone bestemde gebieden te verruimen. De wijze waarop het stallen en laten grazen van paarden binnen de werking van de manege georganiseerd wordt, moet afgestemd worden op de ruimtelijke randvoorwaarden vanuit de bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften. Indien het welzijn van paarden op bepaalde percelen zou vereisen dat er op dat perceel zowel stallen als schuilhokken nodig zijn en de voorschriften of decretale bepalingen géén mogelijkheden bieden om die op het betrokken perceel op te richten dan zou dit betekenen dat het houden van paarden op die percelen niet mogelijk is.

Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

15 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de gemengde openruimtegebieden

15.1 Een bezwaarindiener meent dat niettegenstaande de functies landbouw, natuur, bos en recreatie binnen de gemengd openruimtegebieden volgens de voorschriften 'nevensgeschikt' zijn, de natuur- en bosbehoudsfunctie in praktijk steeds ondergeschikt zal zijn aan de andere mogelijke functies omdat er géén randvoorwaarden gelden ten aanzien van het landbouw of recreatie om eventuele negatieve impact op de natuur- en bosfunctie uit te sluiten.

De Vlaamse Regering antwoordt dat binnen deze bestemming handelingen in functie van de verschillende toegelaten functies binnen de aangegeven randvoorwaarden toegelaten kunnen worden. De nevenschikking impliceert dat deze verschillende functies mogelijk zijn zonder via deze stedenbouwkundige voorschriften bijkomende randvoorwaarden inzake de bescherming van voorkomende natuur- of boswaarden op te leggen. Ten aanzien van de bestaande natuur- en boswaarden zijn de algemene decretale beschermingsmaatregelen zoals onder meer bepaald in het natuur- en bosdecreet onverminderd van toepassing.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

15.2 De eigenaar van de percelen 761b en 762e (Hasselt, Afdeling 5, Sectie F) gelegen achter de bebouwing van de Runksterssteenweg tekent bezwaar aan tegen de herbestemming van agrarisch gebied naar gemengd openruimtegebied omdat hij deze percelen als hobbyweide gebruikt en wenst te kunnen blijven gebruiken.

De Vlaamse Regering antwoordt dat genoemde perceelsnummers niet voorkomen op de kadasterkaart en wellicht de percelen 761c en 762g bedoeld worden. De functies landbouw en recreatie behoren tot de toegelaten functies binnen het gemengd openruimtegebied. De percelen in de bestaande feitelijke toestand bevatten deels grasland en deels bos, zijn niet geregistreerd als landbouwgebruikspercelen en maken deel uit van een ruimer gebied dat gekenmerkt wordt door het gemengd voorkomen van bossen en graslanden met in mindere mate professionele landbouw. Het gebruik als hobbyweide blijft dus mogelijk binnen de bestemming gemengd openruimtegebied.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

15.3 De eigenaar van het Kannaertshof tekent bezwaar aan tegen de opname van zijn eigendom als agrarisch gebied en bouwvrij agrarisch gebied en vraagt om deze site op te nemen als gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde zoals voorzien was in het voorontwerp omdat hij meent dat noodzakelijk is in functie van het waarborgen van de erfgoedwaarde.

De Vlaamse Regering antwoordt dat ze bij de voorlopige vaststelling van het ontwerpplan het principe hanteerde dat de bestemming 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde' wordt voorbehouden voor grotere samenhangende gehelen waar elementen van het landschappelijk en bouwkundig erfgoed in onderlinge samenhang voorkomen. Dat betekent dat het louter voorkomen van bouwkundig erfgoed, al dan niet beschermd als monument of opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed, in de open ruimte onvoldoende argumentatie vormt om de totaliteit van de percelen waarop deze bouwkundige erfgoedelementen zich bevinden op te nemen als 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde'. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het niet nodig of nuttig is deze gebouwen in een aparte bestemming onder te brengen en dat de bestaande geldende regelgeving volstaat: de geldende randvoorwaarden of ontwikkelingsmogelijkheden zoals bepaald in

het Onroerend Erfgoeddecreet, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en in voorkomend geval de specifieke beschermingsbesluiten blijven immers onverminderd van toepassing. Bij het beoordelen van omgevingsvergunningsaanvragen geldt bovendien binnen de erfgoedlandschappen steeds een algemene zorg- en motiveringsplicht zodat bij vergunningsplichtige wijzigingen de cultuurhistorische aspecten steeds uitdrukkelijk beoordeeld moeten worden. De verspreid in de open ruimte gelegen elementen van het bouwkundig erfgoed, in hoofdzaak een reeks cultuurhistorisch waardevolle voormalige hoeves en boerenhuizen, maken aldus integraal deel uit van de openruimtebestemming waarbinnen ze gelegen zijn en die bij de beoordeling van vergunningsaanvragen als ruimtelijke context voor de beoordeling van de goede plaatselijke ordening geldt. Zeer specifieke beeldbepalende of markante en te behouden erfgoedelementen worden met een puntsymbool aangeduid als te behouden elementen. Op basis van de hier aangegeven uitgangspunten is tot de conclusie gekomen dat de site van de kasteelhoeve Kannaertshof niet in voldoende mate voldoet aan de beleidsmatig gehanteerde criteria om op te nemen in een bestemming gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde gezien het in hoofdzaak gaat om de bebouwde kavel en ruimtebeslag van een voormalige kasteelhoeve gelegen in het agrarisch gebied, zonder gemengd voorkomen van landbouw, natuur of bos. Het gaat niet om beschermd erfgoed. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de decretaal bepaalde mogelijkheden inzake mogelijke functiewijzigingen voor gebouwen opgenomen op de inventaris bouwkundig erfgoed en de decretaal mogelijkheden voor het verbouwen, herbouwen of uitbreiden van bestaande vergund geachte zonevrije constructies en gebouwen voor deze site ruim voldoende ontwikkelingsmogelijkheden bieden en er beleidsmatige ook voor geopteerd wordt om die niet te verruimen. Deze mogelijkheden wijzigen niet ten opzichte van de bestaande juridische toestand. Ten aanzien van het aanwezige bouwkundig erfgoed is er voor geopteerd om in deze context de kasteelhoeve met een puntsymbool op het verordenden grafisch plan aan te duiden als te behouden bouwkundig erfgoedelement. Er wordt op die manier op voldoende wijze rekening gehouden met de aanwezige erfgoedwaarden en de beleidsdoelstellingen inzake het behoud van erfgoedwaarden. Dit doet geen afbreuk aan eerder verleende vergunningen die onverminderd geldig blijven. De bestemming 'agrarisch gebied' impliceert niet dat alle percelen en gebouwen per definitie enkel een landbouwfunctie kunnen of moeten hebben maar betekent dat het gebied in hoofdzaak bestemd is voor de beroepslandbouw, zonder daarbij andere functies of gebruiken binnen decretaal bepaalde voorwaarden uit te sluiten.

In navolging van dit bezwaar wordt het stedenbouwkundig voorschrift, artikel 10 en de toelichtingsnota verduidelijkt waarbij aangegeven wordt dat het om te behouden elementen van het bouwkundig erfgoed gaat met een verwijzing naar de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed.

16 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over de gemengde openruimtegebieden met cultuurhistorische waarde

16.1 De eigenaar van de perceel 415f (Hasselt, Afdeling 16 Spalbeek, Sectie B) maakt bezwaar tegen de opname van een deel van het perceel binnen de bestemming 'gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde' gezien de overige delen van het perceel als agrarisch gebied bestemd worden en dit deel van het perceel géén deel uitmaakt van het gebied rond het kasteel Rijsdaal.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de opmerking terecht is en dat het aangewezen is perceel 415f in zijn geheel op te nemen als agrarisch gebied.

In navolging van dit bezwaar wordt het grafisch plan gewijzigd door perceel 415 f in Hasselt in zijn geheel te bestemmen als agrarisch gebied.

16.2 Nieuwerkerken vraagt om de herbouw van eerder gesloopte delen van de voormalige kasteelhoeve bij het kasteel van Wijer toe te laten binnen de bestemming gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde. De eigenaar van de kasteelhoeve vraagt om horeca en dienstverlening als toegelaten functie op te nemen en vraagt waarom perceel 7a dat op het gewestplan bestemd is als ontginningsgebied niet herbestemd wordt.

De Vlaamse Regering is van oordeel dat ten aanzien van gebouwen opgenomen op de inventaris bouwkundig erfgoed de decretale bepalingen inzake mogelijke functiewijzigingen, herbouw of uitbreiding van bestaande vergunde of vergund geachte zonevreemde gebouwen een voldoende kader bieden voor het hergebruik van gebouwen met erfgoedwaarde en dat het niet aangewezen die mogelijkheden te verruimen. Deze regeling sluit horeca of dienstverlening als mogelijke functie niet uit. Perceel 7a werd in 2006 via het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leem in Zuid-Limburg' herbestemd van ontginningsgebied naar bouwvrij agrarisch gebied en wordt om die reden niet opgenomen in voorliggend plan.

Deze adviezen en bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

16.3 De eigenaar van de percelen 132 en 415 (Hasselt, Afdeling 16 Spalbeek, sectie B) vraagt om de huidige bestemming van deze percelen te behouden en ze niet te herbestemmen naar gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde omdat ze in gebruik zijn als landbouwgrond en een herbestemming zijn bedrijfsvoering en toekomstplannen in het gedrang brengt.

De Vlaamse Regering antwoordt landbouw een nevenschikte en toegelaten functie is binnen deze bestemming.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

16.4 Een eigenaar van de percelen 257, 258, 259 en 260e (Hasselt, Afdeling 11 Stevoort, Sectie B) tekent bezwaar aan tegen de bestemmingswijziging naar gemengd openruimtegebied en bosgebied van deze percelen omdat zou zorgen voor een gebrek aan samenhang en onvoldoende erkenning erfgoedwaarde voor de site van de eigenaar.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de als dorpsgezicht beschermde delen van de open ruimte (perceel 260e) aansluitend op de Busselkenswinning bestemd worden als gemengd openruimtegebied en dat dit geen strijdigheid impliceert met de bescherming als dorpsgezicht. Het daarop aansluitend perceel 259 is binnen dezelfde bestemming

gemengd openruimtegebied opgenomen. De percelen die bestemd worden als bosgebied (257, 258) grenzen onmiddellijk aan biologisch zeer waardevol zuur eikenbos en worden bestemd als bosgebied voor het vrijwaren, bufferen en versterken van deze bosstructuur en liggen buiten de afbakening van het beschermd dorpsgezicht. Er wordt voor geopteerd om de bestaande bebouwing langs de Kermtstraat niet in het plan op te nemen.

Dit bezwaar geen aanleiding geeft tot aanpassingen aan het plan.

16.5 De eigenaar van het kasteel van Schimpen (Stevoortse kiezels 192, Hasselt) tekent bezwaar aan tegen de herbestemming van zijn eigendom van parkgebied naar gemengd openruimtegebied omdat hij meent dat een beperking van de bouw mogelijkheden impliceert.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de bestemming parkgebied geen wezenlijk ruimere bouw mogelijkheden biedt dan de voorziene bestemming gemengd openruimtegebied. Ook binnen de bestemming gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde zijn constructies mogelijk conform de bepalingen van artikel 6.2.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot een aanpassing aan het plan.

16.6 De eigenaar van de percelen 132 en 415g (Hasselt, Afdeling 16 Spalbeek, Sectie B) tekent bezwaar tegen de herbestemming van zijn eigendom van agrarisch gebied naar gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde omdat de percelen in landbouwgebruik zijn en de herbestemming een zware impact zou hebben op zijn bedrijfsvoering.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er beleidsmatig voor geopteerd om een ruimtelijk samenhangend landschappelijk geheel rond het is de omgeving rond het kasteel Rijsdaal te bestemmen als gemengd openruimtegebied met cultuurhistorische waarde. Dit gebied bestaat in hoofdzaak uit bos en is in mindere mate in agrarisch gebruik. Landbouw is aldus een toegelaten functie. Geen van beide percelen zijn evenwel geregistreerd als landbouwgebruiksperceel.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

17 Adviezen, bezwaren en opmerkingen over het erfgoedlandschap

17.1 Een bezwaarindiener meent dat de stedenbouwkundige voorschriften over de te behouden punt- en lijnvormige landschapselementen (artikels 10, 11, 12 en 13) onvoldoende concreet zouden aangeven welke handelingen niet toegelaten zijn omdat ze de cultuurhistorische en of landschapsecologische waarde van het element in het gedrang brengen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de voorschriften bepalen dat de aangegeven elementen te behouden elementen in het landschap zijn en dat voldoende duidelijk aangeven is dat handelingen die ertoe zouden leiden dat het element beschadigd of vernietigd zou worden niet toegelaten zijn. Deze bepalingen moeten door de vergunningverlenende overheid op basis van de concrete elementen in de omgevingsvergunningsaanvraag in concreto beoordeeld worden.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

18 Overige bezwaren

18.1 Hasselt heeft bezwaar tegen de herbestemming naar natuurgebied van de onbebouwde delen de zone die op het gewestplan bestemd is als KMO-zone (site IJsfabriek) en wenst deze als KMO-zone te behouden omdat de resterende oppervlakte te beperkt zou zijn om een zinvolle invulling te kunnen geven aan de site.

De Vlaamse Regering antwoordt dat in navolging van dit advies geopteerd wordt om de percelen die bestemd zijn als KMO-zone, gekend als de voormalige ijsfabriek, uit het plan worden gelaten. De stad Hasselt geeft aan dat ze via een gemeentelijk planinitiatief de concrete invulling van het gebied zal bepalen waardoor de plandoelstelling gerealiseerd kan worden. Deze aanpassing heeft, buiten de perimeter van de betrokken percelen, geen impact op de milieubeoordeling zodat een aanpassing van het plan-MER niet vereist is.

Dit advies geeft aanleiding tot de aanpassing van het grafisch plan. De percelen ter hoogte van de ijsfabriek worden uit het grafisch plan gelaten. In de Bijlage IIb, de toelichtingsnota kaarten wordt dit gebied ook uit het plan gelaten.

18.2 Een bezwaarindiener tekent bezwaar aan tegen het niet opnemen van het Scholteshof in het ontwerpplan; meent dat dit niet in overeenstemming is met de bepalingen van het onroerenderfgoeddecreet en onvoldoende gemotiveerd is waarom deze site niet opgenomen werd in het ontwerpplan.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er bij de opmaak van het ontwerpplan voor geopteerd is om de site van het Scholteshof niet op te nemen in het ruimtelijk uitvoeringsplan omdat dat niet nodig of nuttig werd bevonden in het licht van de plandoelstellingen inzake de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur. Het onroerenderfgoeddecreet bepaalt ook niet dat alle onderdelen van de vastgestelde landschapsatlasrelicten per definitie als erfgoedlandschap opgenomen moeten worden binnen het plan. Omwille van de in het verleden uitgevoerde uitbreidingen en aanpassingen en de huidige vervallen staat van de gebouwen is de erfgoedwaarde van de site zeer sterk aangetast en is er voor geopteerd om de bestaande bebouwing rond de Kermtstraat die géén deel uit maakt van de af te bakenen gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur met inbegrip van het perceel van het Scholteshof niet op te nemen in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de afbakening van het erfgoedlandschap. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de ontwikkelingsmogelijkheden voor de betrokken gebouwen in voldoende mate bepaald zijn via de specifieke bestemmingen en voorschriften van het BPA Herkenrodebos en omgeving van de stad Hasselt en dat die bepalingen geen wijzigingen behoeven. Daarnaast is de Vlaamse Regering van oordeel dat voor de gebouwen die opgenomen zijn op de inventaris van het bouwkundig erfgoed de geldende decretale bepalingen inzake zonevreemde gebouwen en constructies en functiewijzigingen volstaan als kader voor deze site. Bovendien bepaalt de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening dat bij de definitieve vaststelling van een ruimtelijk uitvoeringsplan geen percelen opgenomen kunnen worden die niet vervat zijn in het ontwerpplan en het derhalve niet mogelijk is het plangebied uit te breiden in deze fase van het planningsproces. Vermits er voor Scholteshof geen dringend nood bestaat om het geldende ruimtelijk kader aan te passen, is er ook geen reden om de procedure gedeeltelijk te hernemen vanaf de voorlopige vaststelling.

Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 5 april 1977 houdende de vaststelling van het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren en latere wijzigingen.
- Het koninklijk besluit van 3 april 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Hasselt - Genk en latere wijzigingen.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 22 september 2006 houdende de definitieve vaststelling van het Gewestelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan Oppervlaktedelfstoffenplan Leem in Zuid-Limburg.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2009 houdende de definitieve vaststelling van het Gewestelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan Vallei van de Herk en Mombeek van Alken tot Herk-de-Stad.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 houdende de definitieve vaststelling van het Gewestelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk'.
- Het ministerieel besluit van 28 februari 2008 houdende de goedkeuring van het BPA Herkenrodebos van de stad Hasselt.
- Het ministerieel besluit van 17 februari 2022 houdende de vaststelling van landschapsatlasrelict 'Herkenrodebos en kasteel van Stevoort'.
- Het besluit van de bestendige deputatie van de provincie Limburg van 13 februari 2014 houdende de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 206 'Herkenrodebos'.
- Het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Herk-de-Stad van 6 september 2012 houdende de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Zonevreemde constructies'.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos' wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I, het grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. Bijlage IIIa, de toelichtingsnota met de tekstuele toelichting;
2. Bijlage IIIb, de toelichtingsnota kaarten;
3. Bijlage IV, het register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of compensatie;
4. Bijlage V, het planmilieueffectrapport;

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 10 juli 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage II. Verordenende stedenbouwkundige voorschriften

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 10 juli 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage IIIa. Toelichtingsnota - tekst

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 12 juni 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage IIIB. Toelichtingsnota - kaarten

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 10 juli 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage IV. Register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing of compensatie.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 10 juli 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Diependaele Matthias

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Brouns Jo

Jo BROUNS

Bijlage V. Plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van 10 juli 2026 van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herkenrodebossen en Wijerbos'.

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Getekend door: Diependaele Matthias An
Getekend op: 2026-07-13 16:49:53 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse
overheid

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van
Omgeving en Landbouw

Getekend door: Jo Brouns (Signature)
Getekend op: 2026-07-15 16:07:49 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Brouns Jo Vlaamse
overheid

Jo BROUNS